

Marechaussee Contact

6

2022

Marechaussee Contact 23e jaargang | nummer 6 December 2022

Marechaussee Contact is een uitgave van Stichting Marechaussee Contact en verschijnt tweemaandelijks.

Aan de inhoud wordt veel zorg besteed, echter noch de stichting noch de redactie aanvaardt enige aansprakelijkheid voor eventuele fouten en/of onvolkomenheden. Door derden aangeleverde inhoud geeft niet noodzakelijk de mening van de stichting of de redactie weer. De redactie behoudt zich het recht voor door derden ingezonden kopij aan te passen, in te korten, of niet te plaatsen.

Voor het overnemen van artikelen, gedeelten daarvan en/of foto's is toestemming van de redactie vereist. Na verkregen toestemming dienen de bron, de artikelkop en de naam van de auteur te worden vermeld.

Redactie

Martin Aalbers
Mieke Bloemheuvel (eindredactie)
Willem Geense
Henk Rijke
Michiel Tattersall
Henk Westland (coördinatie & eindredactie)

Aan dit nummer werkten mee

Jos Bremer
Bert van Horen
Loek Ruppert
Yvette Suurd-van der Burgt

Contact met de redactie

Postbus 125, 7590 AC Denekamp
t.a.v. Redactie Marechaussee Contact
redactie@marechausseecontact.nl

Wijzigen van adresgegevens / opzeggen

ledensecretaris@marechausseecontact.nl
(zie verder pagina SMC-informatie bij administratie en werving)

Vormgeving

Pleun van der Linde,
Content Innovators BV, Den Haag

Druk

Wilco BV, Amersfoort

Aanleveren kopij voor een volgende uitgave

Voor het aanleveren van kopij graag eerst contact opnemen met de redactie.

3	Observaties
4	Agenda Activiteiten voor en door (oud-)marechaussees
5	Nestelpennen Nieuw instagram-account KMar: Bob en Beau Nieuwe plaatsvervangend CKMar en commandant LTC Eerste steenlegging nieuw kantoorcomplex LTC
6	In gesprek met ... Ronald Dongor "God roept maar wordt niet altijd gehoord"
9	Uit 'De Marechaussee grijpt in' Levend verbrand
12	1940-1945 'Zeewater is zout'
14	SMC Algemene SMC-reünie 2022
17	SMC SMC neemt deel aan Sunset March 2022
18	Vrienden van het museum Vriendendag in teken van nieuwe brochure
20	Dienstplichtigen Jan Snoek over Oedmoertië "Heb mijn Nederlandse ziel eraan verpand"
23	In het kort 15 jaar European Gendarmerie Force
24	In het kort Even voorstellen: de – nieuwe – Stafadviseur Veteranen en post-actieven KMar Veteranen Platform neemt afscheid van Peter Klijn Toevoeging van twee namen op monument 4 mei in Grootegast Samen met veteranen wonen op een landgoed
26	Personalia
27	SMC-informatie

Foto omslag:
Speurhondengeleider opperwachtmeester Bob en
Duitse herder Beau van K9 KMar

Het blijft een verwarrende tijd waarbij de focus van ons denken en doen heen en weer geslingerd wordt tussen aandacht voor het onrechtmatige en menonwaardige optreden van de Russische regering en haar krijgsmacht enerzijds. En anderzijds de noodzaak tot verregaande maatregelen om toekomstige generaties niet met onomkeerbare consequenties in het algemeen en voor het klimaat in het bijzonder op te zadelen. In zeer korte tijd zijn zekerheden in ons leven en in onze (internationale) relaties niet meer zo vanzelfsprekend.

Het valt mij op dat de artikelen in Marechaussee Contact elkaar als het ware per nummer opzoeken. Uiteraard ligt de verbinding altijd in datgene wat ons allemaal interesseert, namelijk de mensen die de taken uitvoeren of uitvoerden van de Koninklijke Marechaussee.

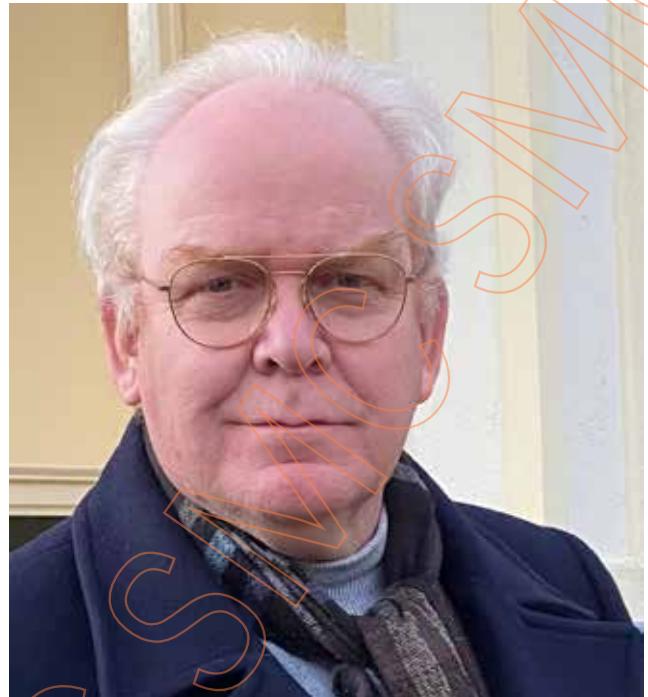
De verhalen kenmerken zich vaak doordat ze min of meer tijdloos zijn, waardoor de beschreven gebeurtenissen of levenslopen ook in een ander tijdvak en zelfs in het heden zouden kunnen plaatsvinden. Dat geldt zelfs voor de 'oude doos' verhalen uit de 'De Marechaussee grijpt in'. In dit nummer springen er wat mij betreft twee verhalen bovenuit, zonder de andere tekort te willen doen.

Vanwege zijn dienstplicht bij de KMar en een toevallig bezoek aan voormalig concentratiekamp Bergen-Belsen ontstaat na vele jaren een innige band tussen Jan Snoek en inwoners en bestuurders van de Russische autonome republiek Oedmoertië. Na de inval van Rusland in Oekraïne komt aan die 'zekere' relatie een abrupt einde. Jan kan alleen maar gissen of en hoe zijn dierbare contacten verhinderd worden of te angstig zijn om de langdurige vriendschap te blijven onderhouden.

Ronald Dongor heeft van jongs af het voornemen gehad om betekenisvol te zijn voor mensen. De ambitie om priester te worden veranderde door omstandigheden in officier infanterie en vervolgens plaatsvervangend commandant van de Surinaamse MP. De staatsgreep op 25 februari 1980 gooide alle zekerheden van Ronald omver en zelfs (familie)relaties bleken niet vanzelfsprekend. Na een uitermate onzekere periode waarin Ronald gevangengenomen, gemarteld en bedreigd is, ontsnapt hij aan zijn omgeving en treedt in dienst bij de KMar. Ook daar wordt Ronald in diverse functies geconfronteerd met grote onzekerheden en menselijk leed.

Beide verhalen, hoe verschillend ook, kenmerken zich door de ambitie het verschil te willen maken, doorzettingsvermogen, staan voor wat je vindt en doet wat je zegt. En dat is nu net wat de huidige tijd nodig heeft, mensen en organisaties die doen wat ze zeggen, staan voor wat ze vinden en leveren wat de maatschappij van ze vraagt.

Het is niet voor niets dat de KMar gevraagd is om teams forensische opsporing te leveren voor het opsporen van oorlogsmisdaden in Oekraïne. Dat de KMar gevraagd is hooggekwalificeerde capaciteit uit te breiden op het gebied van bewaken en beveiligen, om de rechtstaat te beschermen.

“Afspraak is afspraak”

En niet voor niets dat het kabinet budgetten vrijmaakt om de totale sterkte van de KMar te laten groeien naar boven de 8000 arbeidsplaatsen. Het is goed om in deze onzekere tijden de zekerheid te hebben dat er een organisatie is die levert wat politiek en maatschappij vragen en waarvan de mensen doen wat afgesproken is. Niet alleen dit nummer maar ook alle voorgaande nummers van Marechaussee Contact staan vol met verhalen over mensen die doen wat afgesproken is, ook bij hevige tegenwind.

Een afspraak is eigenlijk een gevolg van een voornemen waardoor er een belofte ontstaat aan jezelf of aan een ander. Zo aan het eind van het jaar is het, ook of juist met alle onzekerheid, weer tijd om goede voornemens te maken voor het nieuwe jaar. De behoefte aan zekerheden, veiligheid en zicht op een goede leefbare toekomst, is groot. We zijn het verplicht aan onze kinderen en kleinkinderen ons daarvoor in te zetten ongeacht onze actieve of niet-actieve status.

SMC heeft in ieder geval het voornemen om u te blijven informeren over datgene wat ons verbindt, de onderlinge contacten te versterken, de belangstelling voor de KMar levendig te houden en om te zien naar hen die dat behoeven.

Namens de leden van het bestuur en onze vrijwilligers wens ik u fantastische feestdagen toe.

André Peperkoorn EMPM
generaal-majoor b.d.
voorzitter Stichting Marechaussee Contact

Dinsdag 10 januari 2023

Reünie beroepslichting 73-1

René Westerman meldt ons dat beroepslichting 73-1 op 10 januari een reünie heeft. Voor meer informatie stuur een e-mail.

Locatie: Marechausseemuseum, Buren

Contact: René Westerman | reunie.kmar.73.1@gmail.com

April 2023

SMC-bezoek Landelijke Tactisch Commando

In april 2023 organiseert de Reünievereniging Marechaussee Contact een bezoek aan het Landelijk Tactisch Commando (LTC). Het LTC is het operationele hoofdkwartier van de Koninklijke Marechaussee; het verzamelt en analyseert informatie die belangrijk is voor de uitvoering van de marechausseetaken. Op basis van die informatie worden de brigades ingezet. Dit bezoek geeft een uniek kijkje achter de schermen van het operationele proces van de KMar.

Bij het ter perse gaan van dit nummer wordt nog overleg gevoerd over de exacte dag in april 2023 en over het programma. Deelname staat open voor SMC'ers met partner maar ook voor niet-SMC'ers. Aanmelden onder voorbehoud via e-mail.

Locatie: Camp New Amsterdam, Dolderseweg 34, Huis ter Heide

Contact: Gerrit Reloe | 06-30989598 | reuniecommissie@marechausseecontact.nl

Vrijdag 26 mei 2023

SMC-contactmiddag Badhoevedorp

Deze SMC-contactmiddag wordt georganiseerd voor alle SMC'ers; ook partners en begeleiders zijn welkom.

Aanvang 13.30 uur, einde omstreeks 18.30 uur, kosten € 15,00 p.p. inclusief Indische rijsttafel. Niet-SMC'ers zijn ook van harte welkom, zij betalen € 30,00 p.p.

Aanmelden bij voorkeur via e-mail of anders telefonisch. Na aanmelding ontvangt u persoonlijk bericht over het programma en overige bijzonderheden van de contactmiddag. Dieetwensen graag bij de aanmelding aangeven.

Locatie: Koningin Maximakazerne

Contact: Gerrit Reloe | 06-30989598 | reuniecommissie@marechausseecontact.nl

Donderdag 22 juni 2023

SMC-reünie Boerma-Plaizier/MP III

Deze reünie is bestemd voor allen die gediend hebben bij het Korps Militaire Politie en/of het Wapen der Koninklijke Marechaussee, dan wel bij het Korps Politietroepen in het voormalig Nederlands-Indië (inclusief Nieuw-Guinea), Korea en Engeland. Uiteraard zijn ook de partners welkom.

Nadere informatie volgt in MC 2023-1

Oproep reünie beroepslichting 65-5

Jaap Franken en Herman Juurlink organiseren in april 2023 een reünie voor beroepslichting 65-5. Aanmelden via e-mail.

Contact: jpfranken@ziggo.nl | herenber@zeelandnet.nl

Oproep reünie beroepslichting 76-1

Loek Ruppert is voornemens in mei 2023 een reünie te organiseren voor beroepslichting 67-1. De exacte datum zal z.s.m. bekend worden gemaakt. Aanmelden via e-mail.

Locatie: Koning Willem III-kazerne

Contact: Loek Ruppert | loek.ruppert@gmail.com

Kijk voor actuele berichtgeving over het al dan niet doorgaan van genoemde bijeenkomsten en reünies op www.marechausseecontact.nl. Ook in de wekelijkse zondagse e-mailnieuwsbrief houden we u op de hoogte.

Ontvangt u nog geen nieuwsbrief? Meldt u dan aan op de website of scan de QR-code.

Het redactieteam wenst
u fijne kerstdagen en een in alle
opzichten goed 2023 toe

Commandant Koninklijke Marechaussee, luitenant-generaal Hans Leijtens heeft de eerste symbolische steen gelegd voor het nieuwe kantoorcomplex van het Landelijk Tactisch Commando (LTC). De contouren van het gebouw op Camp New Amsterdam in Huis ter Heide zijn inmiddels al goed zichtbaar en met de onthulling van de steen werd de bouw feestelijk gevierd.

Met de oprichting van het LTC in 2016 ontstond de behoefte aan een nieuwe centrale locatie om de gereorganiseerde eenheden van het LTC te huisvesten. Daardoor worden de lijnen veel korter en kan er efficiënter worden samengewerkt. Daarnaast betekent het nieuwe kantoor een flinke verbetering van de arbeidsomstandigheden.

Als eerste werd in 2020 het Operatiecentrum (OPSCENT) opgeleverd (fase 1), waarna in 2021 werd gestart met de bouw van het distributie-

Eerste steenlegging nieuw kantoorcomplex LTC

gebouw (fase 2) en het verzamelgebouw (fase 3). In dit kantorencomplex komen werkplekken voor verschillende LTC-afdelingen, waaronder Recherche, Intell, Support (IV&C, P&O en M&D), BOSS en Staf LTC. In dit gebouw wordt ook een inpandige stalling gemaakt voor diverse operationele voertuigen en motoren. Het verzamelgebouw zal

medio 2023 gereed zijn. Het gebouw is ontworpen als BENG (Bijna Energie Neutraal Gebouw). Er komen geen gasleidingen in het gebouw en zonnepanelen en warmtepompen gaan zorgen voor elektriciteit en een aangenaam werkklimaat.

Bron: KMarMagazine2022-10

Nieuw instagram-account KMar: Bob en Beau

De KMar heeft er twee nieuwe online ambassadeurs bij. Speurhondengeleider opperwachtmeester Bob en Duitse herder Beau van K9 KMar nemen de volgers mee in hun dagelijkse werkzaamheden via het instagram-account: @marechaussee_k9.

Bob (34 jaar) is sinds 2008 werkzaam bij de Koninklijke Marechaussee. Na het vervullen van veel verschillende functies in zowel Nederland als in het buitenland, is hij terechtgekomen bij K9 KMar. In november heeft Bob dienst hond Beau – een wolfsgrauwe Duitse herder – gekregen. Daarmee heeft hij afgelopen april het examen gehaald.

Wil je weten wat het werk inhoudt en wat Bob en Beau zoal meemaken? Volg ze dan op Instagram.

Bron: KMarMagazine2022-10

Nieuwe plaatsvervangend CKMar en commandant LTC

Generaal-majoor Roger Costongs heeft het commando over het Landelijk Tactisch Commando (LTC) overgedragen aan zijn opvolger brigadegeneraal Jos Pieters. De overdracht vond plaats op Camp New Amsterdam in Huis ter Heide.

Roger Costongs wordt in zijn nieuwe functie de plaatsvervanger van Commandant Koninklijke Marechaussee, luitenant-generaal Hans Leijtens. Hij is daarom bevorderd tot generaal-majoor.

De overdrachtsceremonie werd omlijst met militaire muziek, verzorgd door het Orkest Koninklijke Marechaussee. Speciaal voor deze dag hadden de muzikanten een LTC-mars gecomponeerd.

Bron: KMarMagazine2022-10

Ronald Dongor

“God roept, maar wordt niet altijd gehoord”

Hij komt mij al met een grote glimlach tegemoet: Ronald Dongor. Een van mijn vroegere commandanten. Een grote, trotse man. Het is goed hem weer eens te spreken. Opgegroeid in het Suriname van voor de onafhankelijkheid, voorbestemd om het land te helpen opbouwen. De staatsgreep in 1980 zette zijn wereld en die van vele anderen op zijn kop. In zijn leven gegijzeld, gevangengenomen, gemarteld en nu, na een mooie carrière bij de Koninklijke Marechaussee en gesteund door zijn geloof, nog steeds die brede glimlach op zijn gezicht, terwijl hij toch ook wel wat pijntjes kent. Ik ken mensen die hun salaris makkelijker hebben verdiend. Dan past respect en een luisterend oor. | Door: Henk Rijke

Ronald neemt mij mee terug naar zijn jeugd in Suriname: “Ik ben geboren in Moengo. Een prachtig dorp, met Amerikaanse invloeden door de bauxietwinning in het district Marowijne van Suriname. We hadden het goed. Ik ben

opgegroeid in een rooms-katholiek gezin, als derde kind en oudste zoon van twaalf kinderen. Het gebied waar wij woonden, behoorde toe aan de Suralco (Surinam Aluminium Company), waar mijn vader, een oud-politieman, *chief security* was. Rechtvaardigheid, discipline, respect voor elkaar en geloof in de rechtsstaat hebben altijd een heel grote plaats in mijn leven gehad. Wij hadden een Nederlands onderwijssysteem. De lagere school en de mulo kon ik in Moengo volgen en ik werd daarna toegelaten tot het vwo in Paramaribo. Mooie, drukke periode, we hadden Nederlandse en Vlaamse leraren, ik was goed in economie en leerde in mijn vrije tijd van een non harmonium spelen in de kerk.”

God roept, maar...

“Als kind wilde ik priester worden en naar het seminarie, maar dat liep anders. Ik had ook belangstelling voor de politie en werd geselecteerd om na mijn athe-neum te gaan studeren aan de Nederlandse Politie Academie (NPA) in Apeldoorn. De NPA reserveerde voor de onafhankelijkheid elk studiejaar twee stoelen voor kandidaten uit Suriname en ik was daar in 1973 één van. Er was toen echter een regeringswissel en een

kandidaat met de juiste politieke voorkeur – dat was ik niet – werd voorgedragen. Met een drogreden werd mijn studiebeurs ingetrokken.”

De teleurstelling bij Ronald is groot en hij besluit zich te richten op de cijfertjes. “Ik ging werken bij een accountant en ’s avonds studeren voor registeraccountant, maar bleef belangstelling houden voor een geüniformeerd beroep en meldde mij aan voor de Troepenmacht in Suriname (TRIS). Jongemannen met een vwo-diploma namen ze echter meestal niet aan. Die werden als ‘te kritisch’ beschouwd, dus schreef ik een brief waarbij ik een beroep deed op mijn dienstplicht. Mijn accountant niet blij, maar ik mocht toch voor mijn dienstplicht opkomen en werd na mijn eerste militaire opleiding geselecteerd voor de School Reserve Officieren Kader Infanterie (SROKI). Een reis vanuit het warme Suriname naar het frisse Ermelo volgde.”

Dienstplichtig officier

“Na mijn opleiding werd ik, als eerste Surinaamse dienstplichtig officier, als vaandrig pelotonscommandant bij de Bravo Compagnie van de TRIS. In Ermelo had ik een rekest ingediend om naar de KMA in Breda te gaan, maar de

1963, Moengo. Heilige Vormsel (sacrament) door bisschop Stephanus Kuijpers, Ronald met zus Edith

politiek zat mij opnieuw dwars. Suriname stond op het punt onafhankelijk te worden en ze hadden officieren nodig voor de te vormen Surinaamse Krijgsmacht (SKM). Tot mijn verbazing werd mijn verzoek later alsnog gehonoreerd en dus vertrok ik vlak voor de onafhankelijkheid opnieuw naar Nederland, voor vier jaar KMA."

Foetbaas

Voor Ronald volgen vier fantastische jaren: "Het was een prachtige studietijd met leuke functies. Ik had gelukkig al wat militaire ervaring en werd binnen het Cadettenbataljon 'goudenkroon' cadet-cc (compagniescommandant) en binnen het Cadettencorps foetbaas (ontgroeningsbaas) van de eerstejaars cadetten. Ik ging judoën, deed aan atletiek en werd 'best man' van mijn lichting bij de gevechtscursus van het Korps Commando Troepen (KCT). Het harmonium had ik ingeruild voor een keyboard waarop ik zelfs mocht spelen op de bruiloft van twee collega cadetten. Tijdens mijn KMA-periode was Suriname onafhankelijk geworden en ik stapte over naar de Surinaamse Krijgsmacht en was een representant voor de Surinaamse minister van Defensie in Nederland. Ik mocht deel uitmaken van het detachement op de Dam in Amsterdam bij het staatsbezoek van de president van Suriname in 1979. Heel bijzonder en eervol."

Politiebloed

Wanneer het laatste deel van de opleiding zich aandient, blijkt bij Ronald het blauwe politiebloed nog immer door de aderen te stromen en kan hij zijn specialisatie bij de Koninklijke Marechaussee volgen om daarna in Suriname deel uit te gaan maken van de Militaire Politie. "Ook dat waren een prima zeven maanden, de O-cursus samen met Jacob Terpstra en Joukje van Boven. Ik kreeg ook toestemming om nog wat extra opleidingsbagage mee te nemen in mijn rugzak. De recherche- en drugcursus, slot en sleutelcursus en stages op diverse KMar-locaties in Nederland en Duitsland vormden een mooie afsluiting voordat ik in december 1979 met mijn echtgenote – in verwachting van ons eerste kindje – en met 18 kub aan huisraad remigreerde naar Suriname."

1975, Paramaribo, parade op Koninginnedag, kap Dongor als commandant 3e peloton B-cie TRIS

Februari 1980, Paramaribo, voorgeleiding bij rechtbank door kap Dongor als plv. commandant MP-SKM van verdachten sm Sital, sgt1 Abrahams en kpl Neede

We hebben je nodig

"Ik arriveerde vol enthousiasme, als plaatsvervangend commandant van de MP en kon gelijk aan de bak. Met de woorden 'Ronald, je hebt recht op ontschepingsverlof, maar we hebben je nu al nodig', begon een zeer heftige periode. Er waren prikacties bij de kazernes en onderofficieren die muiterij pleegden, het leger had geen ruggengraat meer. Onderzoeken, aanhoudingen, optreden als ME, het waren hele lange werkdagen. Ik was 28, had weinig ervaring, maar moest wel direct de hele operatie aansturen. Op enig moment deserteerde zelfs mijn eigen sergeant en moest ik zijn wapen en legitimatiebewijs innemen. Hij zat in een stadion vol met sympathisan-

ten. Bij de poort werd ik tegengehouden door een sergeant, mijn bloedeigen neef. Begeleid door twee MP-korporaals met geladen uzi's, was ik vastberaden naar binnen te gaan, ondanks dat men vanaf de tribune massaal op mij afkwam. Sergeant-majoor Bouterse heeft toen bemiddeld en de spullen werden ingeleverd. Dat was twee weken voor de staatsgreep."

Verrast door staatsgreep

"De staatsgreep, op 25 februari 1980 door zestien onderofficieren onder leiding van Bouterse, kwam voor mij als een grote verrassing. Onze inlichtingendiensten hadden slecht werk geleverd en er was veel belangenverstrengeling. ►

- We hebben met een klein clubje van de MP, de politie en enkele officieren van de SKM geprobeerd de rechtsstaat in stand te houden, maar er was geen houden aan. Ook linkse politieke partijen waren al met de coupeplegers in zee gegaan. Ik werd opgepakt, zwaar mishandeld, geschopt en geslagen door enkele onderofficieren en afgevoerd naar de Memre Boekoe Kazerne. Ik heb daar, bloedend als een rund, gesmeekt om verzorging. Gelukkig waren er enkelen die de Conventie van Genève wel hadden begrepen en kwam er enige verzorging."

"Daarna werd ik overgebracht naar de Santo Boma gevangenis en was gewaarschuwd dat er een plan was ons op de route daarnaartoe 'op de vlucht' dood te schieten. Dat is ons bespaard gebleven." Ronald wordt in de gevangenis, samen met nog circa 25 andere officieren van SKM en Korps Politie Suriname wekenlang geconfronteerd met intimidaties, vernederingen, bedreigingen, hordes muggen en oneetbaar voedsel. "Het was voor ons wel duidelijk. Wij vormden een bedreiging. Het was bar en boos."

Hij leeft!

"Mijn familie wist ondertussen niet waar ik was en of ik nog leefde. Mijn vader is gaan zoeken en heeft mij gespot toen ik werd overgebracht naar de gevangenis. Gelukkig had een vriendin van een van mijn zusters mij gezien toen ik eindelijk werd verzorgd in het ziekenhuis. Hij leeft! Maar daar was ook alles mee gezegd."

"Die periode was vreselijk voor mijn echtgenote – ondertussen zeven maanden zwanger – en de rest van mijn familie. Mijn vrouw heeft mij in die drie maanden eenmaal, op afstand met een gewapende sergeant tussen ons in, mogen bezoeken. Gelukkig probeerden ondertussen de Raad van Kerken en de bisschop van Paramaribo ons vrij te krijgen. Dat gebeurde uiteindelijk en ik werd onder huisarrest geplaatst. Dagelijks waren er patrouilles voor ons huis en werd ik regelmatig 'opgehaald' voor ondervraging of ik kreeg van Bouterse een aanbod om bataljonscommandant of commandant MP te worden. Ik heb alle verzoeken diplomatiek afgewezen.

Bij een later onderhoud werd mij door de onderminister van politie megedeeld dat ik tewerk zou worden gesteld op het ministerie van Economische zaken, als hoofd Prijzenbureau om de minister te adviseren over zijn te voeren prijsbeleid. Ik moest opnieuw terug naar de cijfertjes."

Souvenir en redding

"In die periode kreeg ik het signaal 'je moet zien weg te komen' en het verzoek te solliciteren bij de Koninklijke Marechaussee. Dat was een bevrijding. Gelet op de censuur in Suriname heb ik mijn rekest tijdens een korte vakantie op Curaçao naar Nederland verstuurd. De situatie in Suriname verslechterde met de week. Er waren diverse coupepogingen, mensenrechtenschendingen en

verdwijningen. Ex-officieren, waaronder ik, werden regelmatig opgepakt en ondervraagd. Het werd onhoudbaar. Mijn zoon was ondertussen geboren en hij had de nationaliteit van zijn vader gekregen, de Surinaamse. Mijn vrouw had haar Nederlandse nationaliteit behouden."

Uiteindelijk nemen ze het besluit uit Suriname te vertrekken, maar Ronalds visum voor Nederland en dat van zijn zoon wordt vreemd genoeg geweigerd. "Gelukkig had ik nog een souvenir uit mijn KMA-tijd. Tijdens mijn studie was Suriname onafhankelijk geworden en had ik de Surinaamse nationaliteit gekregen, maar omdat ik nog studeerde in Nederland kreeg ik ook een machtiging tot voorlopig verblijf (MVV). Die had ik

1986, Bernhardkazerne Amersfoort, commando-overdracht C-1LK, kap Dongor als commandant 104 Maresk

1986, Introductie bivak 44e wachtmeesteropleiding, (vlnr) ow Y. ten Berg, mar1 L. Muskee, elnt H. Walrecht, kap R. Dongor

nog en dat bleek mijn redding om samen met mijn vrouw door de paspoortcontrole op Zanderij te komen. Groot drama was dat mijn zes maanden oude zoon op dat moment niet mee mocht. Gelukkig werd er voor ons bemiddeld zodat hij zes weken later, onder begeleiding van een vriendin van de familie, naar Nederland kon afreizen. Het was een zeer emotionele hereniging."

Lucky Luyk

"We hadden alles in Suriname achter moeten laten, maar de opvang door de KMar was prima. Ik begon als tweede officier toegevoegd bij het District Noord-Holland en kon aan de bak. Bijstand verlenen aan de Amsterdamse politie, demonstraties, de ontruiming van het kraakpand Lucky Luyk. Er gebeurde genoeg. Ik was ook verantwoordelijk voor de opleidingen in het district waaronder de beruchte concentratiedagen die als selectie golden voor kandidaten om onderofficier te kunnen worden. De brigadecommandanten kwamen met kandidaten, maar wij als district stuurden ze, zo zagen wij dat. We hebben ze meegenomen naar Texel voor een pittige 'commandotraining' zodat ze goed voorbereid naar Apeldoorn zouden gaan. Was erg leuk om te doen."

De Dellen

Na zijn periode in Noord-Holland wordt Ronald commandant bij 104 Maresk met grote oefeningen op de Noord-Duitse Laagvlakte en volgt een plaatsing bij het OCKMar waar hij verantwoordelijk wordt voor de onderofficiersopleidingen. Zelf was ik daar toen een van de instructeurs en kan mij de 'vernieuwingsdrang' van Ronald nog goed herinneren. Vooral de militaire opleiding mocht wel wat uitdagender, lees zwaarder. We ontwikkelden nieuwe oefeningen en gingen daarvoor zelfs naar Limburg. Vanuit Apeldoorn in colonne met een heuse RTT (route tijd tabel) naar het militair oefenterrein De Dellen nabij Maastricht, abseilen onder leiding van instructeurs van het KCT, slapen in grotten maar ook een bezoek aan de Amerikaanse begraafplaats Margraten en afsluitend een pittige eindmars. Het was uitdagend voor zowel leerlingen als kader.

1994, Sarajevo, onderonsje met staf UNMP-UNPROFOR, maj Dongor in het midden

Gegijzeld

Na het OCKMar gaat Ronald opnieuw studeren, in Amsterdam voor de Hogere Juridische Vorming (HJV) waarna een uitzending volgt: "Ik werd *provost mars-hall* bij de United Nations Protection Force (UNPROFOR) in het voormalige Joegoslavië. Dat werd een pittige oorlogservaring. Veel etnische zuiveringen en mensenrechtenschendingen meemaakt. De geur van lijken in een Bosnisch Kroatisch dorpje heb ik nog heel lang geroken. Ik ben er jaren later terug geweest wat mij erg heeft geholpen bij mijn verwerking."

"Ik had in mijn periode 38 dode VN-militairen. Het overgeven van lijken aan elkaar waren zeer gevaarlijke operaties, ondanks het afgesproken *cease fire*. Samenwerken met meer dan twintig nationaliteiten en vaak barre weersomstandigheden. Ook ben ik een weekend gegijzeld geweest door de Serven omdat wij met onze helikopter andere bagage zouden vervoeren dan afgesproken. De hele bevolking verzamelde zich om ons heen. Dan voel je de dreiging wel. Het kwam gelukkig goed en niet veel later speelde ik tijdens het sinterklaasfeest van het Nederlands Contingent zelf de goedheilig man. Het kan verkeren en was erg leuk om te doen." Na deze periode gaat Ronald terug naar het OCKMar, als commandant School KMar en wordt verantwoordelijk voor de cur-

1996, Banja Luka, Ikol Dongor als deputy Chief of Staff UNIPTF begroet de commissaris BiH Servische politie

sussen die hij als aankomend TRIS-officier vroeger zelf had mogen volgen.

Johannes Paulus II

Na de plaatsing bij het OCKMar gaat Ronald weer naar het District Noord Holland/Utrecht, nu als plaatsvervangend districtscommandant. "Dat was opnieuw een mooie tijd met uitdagingen zoals de invoering van de euro en het huwelijk van Willem-Alexander en Máxima. Grote operaties die gelukkig goed verliepen. Tijdens deze plaatsing ging ik opnieuw op uitzending, naar Bosnië en Herzegovina. Verantwoordelijk voor het arresteren van voormalige *warlords* die overgebracht moesten worden naar Den Haag en het zuiveren van de politie. En opnieuw heb ik personeel zien teruggaan in *body bags*. Heftig! We kregen ►

Juni 2003, Zagreb Airport, ontmoeting met paus Johannes Paulus II

2004-2007, SHAPÉ Mons (B), kol Dongor als provost marshal SHAPÉ

► ook te maken met een bezoek van paus Johannes Paulus. Dit was een zeer gevoelige operatie. We hebben de veiligheidsmaatregelen enorm opgevoerd met zelfs AWACS toestellen boven de heilige mis voor 100.000 gelovigen. Bij het vertrek kreeg ik te horen dat de paus mij persoonlijk wilde ontmoeten en bedanken. Een heel bijzonder moment."

Aan het eind van deze periode wordt Ronald gevraagd in Brussel een EU civiele politiemissie voor te bereiden om Bosnië en Herzegovina te helpen bij het ontwikkelen van een goed functionerend politieapparaat dat aan de hoogste Europese en internationale normen moest voldoen, zodat de bevolking het eigen justitieel apparaat weer kon vertrouwen. Met zijn ervaring een kolfje naar zijn hand. "Omdat ik de voorbereiding had gedaan, mocht ik er ook als *chief operations* aan deelnemen. Adviseren van het politiekader, dat was prachtig om te mogen doen."

SHAPÉ

Voor zijn laatste plaatsing in zijn carrière bleef Ronald in België. Als *provost marshal* van het *Suprême Headquarters Allied Powers Europe* (SHAPÉ) in Mons. "Opnieuw een erg mooie baan. Verantwoordelijk voor het MP-/ gendarmerie-politiewerk binnen SHAPÉ. Dienstreizen naar de NAVO- landen en het operationeel maken van deze eenheden in mis-siegebieden. Een grote uitdaging."

Iets terugdoen voor mijn land

Na zijn leeftijdsontslag in 2007 – "op mijn bakermat, de KMA, uit alle windstreken waren de -oud- collega's naar Breda gekomen, het was een prachtig

afscheid" – komt er meer ruimte voor keyboard, kinderen en kleinkinderen. "Ik merkte ook een sterke behoefte iets voor mijn land, Suriname, terug te willen doen. De binding met Suriname en de Rooms-Katholieke Kerk daar is altijd gebleven en ik ben altijd blijven geloven in de rechtsstaat, ook na de onafhankelijkheid. Ik heb vele jaren het gevoel gehouden dat we onze verhuisdozen niet moesten uitpakken en we weer terug zouden gaan. Omdat de toenmalige regering van Suriname alle pogingen van Nederland tot toenadering lang als een nieuwe vorm van kolonisatie bleef zien, zijn onze verhuisdozen uiteindelijk uitgepakt en hebben wij definitief voor Nederland gekozen. Ik heb nu Nederland als moederland en Suriname als vaderland. En onze zonen zijn opgegroeid in Amersfoort, dus echte 'keientrekkers'."

Met oud-collega Ed Trommelen is Ronald teruggeweest in Suriname om cursussen te verzorgen voor het Korps Politie Suriname (KPS) en de Nationale Veiligheidsdienst. "Ik ben daar ook twee jaar *change manager* van het KPS geweest en heb een bacheloropleiding politiekunde opgezet. Ik had voor mijzelf wel een grens getrokken en een bepaalde koers bepaald. Ik wenste mij onder geen beding te bemoeien met de politiek. Mijn ondersteuning was van technische aard. En dat is prima gelukt."

"Ook mijn geloof is immer sterk gebleven. Ik heb een opleiding gevolgd tot diaken, een van de drie hogere wijdingen in de katholieke kerk, waardoor ik de bisschop zou mogen bijstaan bij de armenzorg, uitvaartdiensten mocht

gaan verzorgen en de communie aan zieken zou mogen uitreiken. Mijn doel was om deze rol in Paramaribo te gaan vervullen. Tijdens de afronding van de studie bleken echter de voorwaarden, een half jaar zonder de familie, de kosten en mijn gezondheid te grote obstakels en heb daarom afgezien van mijn wijding. Ik ben nu als adviseur, lector en organist/ keyboardspeler actief in twee geloofsgemeenschappen in Amersfoort en Amsterdam. Maar de meeste tijd is voor de (klein)kinderen tijdens de opa- en oma-dagen."

Minderhedenvraagstuk

"Ik ben nog altijd trots op de KMar en wat ik heb mogen doen. Ik vond het soms wel lastig hoe menig KMar-medewerker vroeger dacht over het minderheden-/allochtonenvraagstuk en als er iets was gebeurd mij daarop aankeek of zelfs verantwoordelijk voor wilde stellen. De ramen trilden dan als ik enkelen moest terechtwijzen, want ik vertikte het die last op mijn schouders te nemen. Ik heb aan den lijve ervaren dat sommige collega's mij op mijn kleur aanspraken en heb dus als zodanig discriminatie ervaren. Er staat nu een zeer professionele organisatie, al kan de diversiteit in de hogere rangen volgens mij nog wel wat sterker en beter. Het zou mooi zijn als de derde generatie breder door de hele organisatie vertegenwoordigd zou zijn. Als ik er wat aan kan doen, ze mogen mij morgen bellen."

Zie onder andere Ronald Dongor in 'Andere Tijden' 2011, www.anderetijden.nl/afl levering/200/Bosnie-1996 of scan de QR-code.

Levend verbrand

Wie oude kastelen bezoekt, vindt daar in bijna altijd een onderaards gewelf, waarin gevangenen werden opgesloten. Erg comfortabel waren die bewaarplaatsen niet, maar meestal in de buurt van een keuken, waarin wildbraad verrukkelijke geuren verspreidde. Deze attentie was dan bedoeld om de arrestanten de leegte van hun maag dubbel te doen voelen. Het hol zelf was donker, vochtig, als regel tegen de fortgracht aan en daarin moesten de stakkers, die veelal niet meer op hun geweten hadden dan dat ze een haas of konijn hadden gestrikt, soms jaren in doorbrengen zonder dek en met alleen een droge korst en een nap water voor eten en drinken.

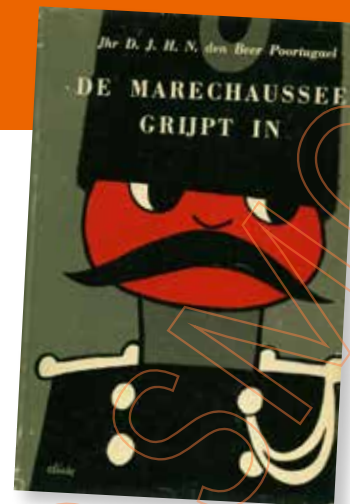
Hoe is dat alles veranderd! Bekijk nu eens een cel van een modern politiebureau of een marechausseekazerne. Dan vindt men een kleine ruimte, die zo zindelijk is dat men er van de grond kan eten, geen beestje springt er rond, want na ieder bezoek wordt de cel met lysol gereinigd. Zeker, er heerst geen luxe, er staan geen armstoelen, lees-

lampen en geen cocktailbar, maar er staat een houten brits, waarop een zindelijk bed kan worden gespreid. In de winter is de cel centraal verwarmd en wie ergens naar toe moet waar de keizer te voet gaat, vindt daarvoor een reukloze gelegenheid. Zelfs is er een electrisch belletje voor gevallen van uiterste urgentie.

Maar een dertig jaar geleden was dat nog niet overal zo mooi en waren er in de provincie nog arrestantenlokalen, die voor die van de Middeleeuwen niet onderdeden.

Zo heb ik nog arrestantenlokalen gezien, die bepaald onmenselijk waren. In het kleine dorpje N was een cel onder een oude toren. In dit luguber gewelf speelden ratten en muizen verstoptertje met elkander en beruchte boeven, woeste smokkelaars, rilden als ze daar moesten overnachten. Communicatie met de buitenwereld was er niet en iemand, die ernstig ziek zou worden of zich op de een of andere wijze zou verwonden, zou kunnen creperen zonder dat iemand het merken zou.

Zo iets gebeurde dan ook in het dorpje M, niet ver van mijn standplaats. Een zekere K, een grote kerel en een berucht type had in het dorp kippen gestolen, had deze verkocht, was van het geld gaan drinken en werd smoordronken door de veldwachter gearresteerd en opgeborgen in het arrestantenlokaal van de gemeente. Ik schrijf arrestantenlokaal, maar dat is een veel te mooie naam voor het hok, waarin K gedeponeerd werd. Het was een grote bergplaats, waar ook het Middeleeuws

brandspuitje stond, waarmee je amper het vuur in een potkachelkje had kunnen blussen. Achter in die ruimte was een hok, waarin wat stro lag. Dat was het arrestantenlokaal. Een houten deur met een gammel slot, maar met een schuine ijzeren staaf erover heen, sloot dit vertrek af.

Waarschijnlijk is K onvoldoende gefouilleerd, want hij moet in zijn dronken hoofd kans gezien hebben het stro van zijn cel in brand te steken, misschien wel met de gedachte de deur op deze wijze uit te branden. Maar het is ook goed mogelijk, dat hij zo maar een lucifertje heeft afgestreken, dat in het stro is gevallen. De gevolgen waren verschrikkelijk, want de volgende morgen vond de veldwachter zijn arrestant dood en gedeeltelijk verkoold in zijn cel.

Het brandweehuisje stond vrij afgelegen en daardoor heeft niemand iets van de brand gemerkt, die waarschijnlijk uit zichzelf is gedoofd, toen het stro was opgebrand. Wel was er onderin de deur een gat gebrand, maar verder heeft het vuur vermoedelijk niet kunnen komen.

Nog niet lang voor zijn dood hadden we K te logeren gehad wegens mishandeling en dronkenschap en had ik hem gezien, maar die bewuste morgen, toen hij half verkoold in de cel lag, was hij bijna niet meer te herkennen. K was een beruchte boef, maar ook een misdadiger blijft per slot van rekening toch een mens. Het geval heeft echter tot gevolg gehad, dat alle arrestantenlokalen in de provincie werden geïnspecteerd, en die niet volkomen goed waren, werden afgekeurd.

Oorspronkelijke tekst uit:
'De Marechaussee grijpt in' (1954)
door jhr. D.J.H.N. den Beer Poortugael

'Zeewater is zout'

Deel 60 uit de serie 'De onbekende helden van 1940-1945'

Door: Henk G. Westland, luitenant-kolonel b.d.

Zo luidt de slagzin in een BBC-nieuwsuitzending, waarop een sabotageploeg in Zwolle in actie komt. "Trek de lont verder uit", zijn de laatste woorden die wachtmeester Theo Visser in de vroege morgen van 7 april 1945 nog hoort...

Theo Visser (23), na de capitulatie eervol ontslagen als sergeant der infanterie, tekent medio augustus 1940 een verbintenis voor zes jaar als marechaussee te voet bij de 3e Divisie Marechaussee. Hij komt op in Arnhem en na een spoedopleiding van een maand, wordt hij geplaatst bij de Brigade Hardenberg en daarna in mei 1941 bij de Verkeersbrigade van District Zwolle. Visser is werkzaam als monteur in de garage van die brigade, gevestigd aan de Rembrandtlaan in Zwolle.

Op 20 januari 1942 trouwt Theo met Elisabeth Rekveld en ze gaan in Zwolle wonen aan de Assendorperstraat. Na een doodgeboren kindje in november 1942 wordt het echtpaar in oktober 1943 verblijd met een gezonde zoon.

Politie-Motor-Dienst

Bij de Nederlandse politie wordt per 1 november 1942 de 'Afdeling Politie-Motor-Dienst' (PMD) opgericht, die wordt belast met het technisch en administratief beheer van alle politie-motorvoertuigen. Deze organisatie beschikt over een centrale werkplaats in Delft (later Putten) en werkplaatsen in zeven steden waaronder Zwolle en Arnhem.

Per 1 november wordt Visser aangesteld bij die PMD en tewerkgesteld als een van de drie monteurs bij de werkplaats in Zwolle, ondergebracht bij Garage Jonkers aan de Hyacinthstraat 4. Hij heeft nu een grote mate van vrijheid: als (reizend) monteur heeft hij een dienstauto tot zijn beschikking. Bij de politiereorganisatie van maart 1943 wordt hij ontslagen als marechaussee en aangesteld als wachtmeester der Staatspolitie, ingedeeld bij het Directoraat Generaal van Politie met tewerkstelling bij de PMD te Zwolle.

Leider KP-Zwolle

Theo sluit zich vanaf april 1944 aan bij de illegale groep 'De Groene' onder leiding van Henk Beernink. Deze groep, genoemd naar de schuilnaam van Beernink, is al vanaf 1942 actief en maakt deel uit van de illegale organisatie Ordedienst (OD). Het is een wat vrijgevochten groep en gelet op taakstelling van de OD eigenlijk een vreemde eend in de bijt. De groep is bezig met falsificatie, sabotage, spionage, overvallen en hulp aan onderduikers, joden en geallieerd personeel.

Binnen het verband van Landelijke Knokploegen (LKP) bestaat in Zwolle nog geen knokploeg totdat in september 1944 Theo als leider van de nieuwe KP-Zwolle wordt aangewezen en een ploeg formeert. Zo worden onder andere in september driemaal de spoorlijn Zwolle-Meppel bij Herfte en in oktober de spoorlijn Zwolle-Deventer bij Harculo vernield. Over zijn optreden schrijft iemand: "Was geweldig actief, had veel lef." Na de oprichting van de Nederlandse Binnenlandse Strijdkrachten (NBS) in september 1944, waarin LKP en OD zullen opgaan, wordt Theo in oktober tevens benoemd tot districtscommandant Zwolle.

Voor het ontvangen van wapendroppings zijn in de Noordoostpolder twee plekken aangewezen. Theo en zijn ondercommandant Wim Lindenborn krijgen opdracht van commandant Gewest Noordwest-Overijssel en Noordoostpolder, Andries Kalter, de ontvangstploegen te instrueren en het transport, de verdeling en de opslag van de wapens, munitie en springstoffen te organiseren. De eerste dropping is eind september op veld 'Gerard' met een ontvangstploeg uit Kampen. KP'er Knipmeijer schrijft over het moment dat de parachutes zich ont-

Nicolaas Theodorus Visser wordt geboren op 20 september 1916 te Arnhem. Het gezin Visser met zeven kinderen waarvan zoon Theo de oudste is, woont in Arnhem en vader Visser is landbouwer. Theo kan goed leren maar zal na twee jaar gymnasium gaan werken in een smederij.

Voor zijn dienstplicht meldt Theo zich op 4 november 1935 bij het 20e Regiment Infanterie (20 RI) in de Jan van Nassaukazerne te Harderwijk. Hij wordt opgeleid tot onderofficier en gaat op 2 augustus 1936 als dienstplichtig sergeant-effectief met groot verlof. Na drie maanden keert hij terug bij 20 RI en tekent hij een contract voor zes jaar als sergeant-capitulant. Een dienstverband dat na zes dienstjaren de zekerheid geeft van een andere baan in overheidsdienst.

Wanneer in april 1939 negen reserve infanterieregimenten worden opgeroepen waaronder 43 RI, wordt Visser geplaatst bij de mitrailleurcompagnie van het 1e bataljon van dit regiment (MC-I-43 RI). Het regiment betreft na enkele dagen zijn oorlogsbestemming en kwartieren westelijk langs de IJssel. Op 28 augustus 1939 wordt de algemene mobilisatie afgekondigd. Visser gaat bij zijn regiment per 1 november over in beroepsdienst.

Bij de Duitse inval op 10 mei 1940 worden alle bruggen over de IJssel op tijd vernield, maar in de middag weten Duitse troepen bij Zutphen, Doesburg en Westervoort de westelijke oever te bereiken. In de nacht van 10 op 11 mei krijgen alle nog in de stelling aanwezige IJsseltroepen het bevel zich terug te trekken achter de Vallestelling. Over de persoonlijke inzet van sergeant Visser is niets bekend; na de capitulatie krijgt hij per 15 juli 1940 eervol ontslag uit de militaire dienst.

vrouwen: "Een schouwspel dat men nooit van zijn leven zal vergeten. De jongens waren opgewonden van blijdschap, maar Theo maande tot kalmte. Er kon wel eens meer komen en inderdaad er kwam meer!" Op dit veld vinden nog twee droppings plaats, de laatste op 15 november.

Detachering in Arnhem

In december wordt wachtmeester Visser voor drie maanden gedetacheerd bij de

PMD-werkplaats in (het geëvacueerde) Arnhem. Daar is een tekort aan monteurs want eerder op 5 september ('Dolle Dinsdag') maakte de monteursploeg gebruik van de chaos en dook onder. Deze detachering noodzaakt Theo zijn illegaal werk in Zwolle op te geven; hij wordt opgevolgd door Wim Lindenborn.

Wij zijn al in actie

Eind maart 1945 is Theo weer terug in Zwolle, maar de *Sicherheitspolizei* heeft inmiddels hard toegeslagen. Zo is Henk Beernink op 8 februari bij een inval doodgeschoten, is Andries Kalter in 21 maart bij een vuurgevecht gedood en is Wim Lindenborn op 22 maart in de Zwolse gevangenis overleden, op de vlucht neergeschoten enkele dagen daarvoor.

Theo verschijnt niet meer op zijn werk en zet zich nu voltijs in voor de komende bevrijding, in de functie van pelotonscommandant sabotage, onder alias 'Jan Willem'. Theo in een briefje aan ene Jan Kettelapper: "[...] Hoewel de vorderingen van de Geallieerden enorm zijn en ons nog weinig tijd rest, zullen we toch nog een keer al onze kracht inspannen om de doden te wreken en om de moffen te laten verrekken. [...] Wij zijn al in actie. [...] Mocht je niet meer bij ons horen om organisatorische redenen, laat het dan weten. Wij weten niet veel meer, alle contacten zijn weg en het archief verbrand. Kunnen wij jullie met een of ander van dienst zijn, dan met alle plezier als de moffen maar minderen. Ik heb geen commandobevoegdheid meer, maar wil wel de nieuwe cdt met alles helpen ook daadwerkelijk, daarom dit schrijven. Hartelijk gegroet, Theo nu Jan Willem." Die nieuwe districtscommandant waarover Theo schrijft is Albert Wisman, een in 1943 in Brabant ondergedoken marechaussee, en daarna in Almelo bij de KP van Andries Kalter.

Op 21 maart wordt een bruggetje onder de spoorweg Zwolle-Meppel opgeblazen. Op 3 april wordt diezelfde inmiddels herstelde spoorlijn – de enige nog intacte spoorwegverbinding naar Duitsland – weer vernield. Die middag is er een samenkomst met Wisman, Theo en enkele anderen met de bedoeling om de bewaakte PTT-telefooncentrale in Zwolle uit te schakelen. Theo zal proberen via een

kelderraam binnen te komen en de stroomvoorziening te vernielen. De volgende morgen gaat hij op pad en legt terloops in de Thomas à Kempisstraat een tijdbom in een Duitse vrachtauto, die een uur later ontploft. Helaas blijkt het kelderraam te zwaar gebarricadeerd te zijn. Wat nu te doen met de meegebrachte tijdbom? Daan Querner, een van de daders van de eerdere spoorwegsabotage, schrijft: *"Naast het gebouw, in de Parkstraat, staat een grote versterkerwagen en snel heeft 'Jan Willem' z'n besluit genomen; daaronder zal hij zijn lading maar plaatsen. Van achter een stapel hout neemt hij de situatie op en als de schildwacht weer voorbij is, schuift hij op zijn buik er op af, laat kalm de wacht passeren en deponeert op een chassisbalk de bom."* Een uur later ontploft de vrachtwagen.

Bij de laatste spoorvernieling was de ravage met de ontspoorde wagons compleet en het herstel duurt enkele dagen. Wanneer het spoor berijdbaar lijkt te zijn, is in de nacht van 6 op 7 april bij Nieuwleusen al een ploeg in touw om die weer te vernielen: Theo, Daan Querner en Wim Doorn. Alle bruggetjes worden inmiddels bewaakt, dus dan maar op een rail springstof en een railcontact plaatsen wanneer er een trein aankomt. En die komt, de springlading gaat af en de trein ontspoord maar die staat helaas nog wel overeind. Om te voorkomen dat er die morgen vanuit Zwolle een werktrein met een kraan dichtbij kan komen, besluiten ze verderop nog een stuk rail eruit te blazen.

Daan ('Karel') schrijft: *"'Jan Willem' tussen de rails zal de lont aansteken, 'Karel' houdt deze vast. Met een sputterend steekvlammetje schiet de lont in brand. Jan Willem zal hem neerleggen. Karel richt zich op, draait zich om en... ineens is alles vuur om hem heen."* In een interview vertelt Daan: *"Ik zei nog*

tegen 'Jan Willem', trek de lont verder uit." Theo is op slag dood, Daan is zwaargewond aan een arm, Wim is ongedeerd. Met veel moeite en hulp van vertrouwde mensen lukt het Daan in een ziekenhuis in Zwolle te krijgen: hij zal zijn linkerarm moeten missen.

De Duitsers zetten alles in om de spoorlijn weer vrij te maken, maar de reparatieploegen worden beschoten door geallieerde jachtvliegtuigen. Wanneer Zwolle op 14 april wordt bevrijd, hebben er geen treinen meer op die lijn kunnen rijden: opdracht volbracht!

Tien dagen later wordt Theo Visser begraven op de rooms-katholieke begraafplaats van Zwolle. Het Vrije Dagblad van 25 april: *"De indrukwekkende rouwstoet werd geopend door een vuurpeloton der Koninklijke Marechaussee. Leden van de Zwolsche K.P. fungeerden als slippendragers, de kist was gedekt door de Nederlandsche driekleur en vele deputaties. In den stoet volgden deputaties van de Nederlandsche stoottroepen, de N.B.S. en de Marechaussee. De doodenmarch van de omfloerste trom, deed een gevallen strijder uitgeleide. Het was sinds de bevrijding de eerste teraardebestelling met militaire eer."* De stoffelijke resten van Theo Visser zijn in 1975 herbegraven op Ereveld Loenen. Zijn naam staat op het 'Provinciaal Verzetsmonument Overijssel' te Markelo.

Aan **Hendrikus D.J. Beernink** (1910-1945) en **Andries Kalter** (1904-1945) is postuum het Verzetskruis verleend, de hoogste dapperheidsonderscheiding na de MWO. **Willem Lindenborn** (1910-1945) is postuum onderscheiden met de Bronzen Leeuw. **Albert Wisman** (1918-1991) heeft uit handen van prins Bernhard het Bronzen Kruis ontvangen.

Bronnen: o.a. 'Zeewater is zout' door Daan Querner (ongepubliceerd; HCO 652-1008).

De auteur verricht historisch onderzoek naar de gevallen die in de oorlog 1940-1945 behoorden tot de (Koninklijke) Marechaussee.

Wilt u reageren? Uw reactie is welkom op het redactiedesk of rechtstreeks per e-mail aan de auteur op marechaussee4045@gmail.com.

foto: Historisch Centrum Overijssel

Algemene SMC-reünie 2022

Kroonjaar van een 45-jarige SMC

foto's: Piet van Sprang

Op donderdag 3 november was het weer tijd voor onze jaarlijkse Algemene SMC-reünie. Het coronaspook gooide gelukkig dit keer geen roet in het eten. Maar toch: een ongelukje kan ook in een ander hoekje zitten, zoals u verderop zult lezen. Jarenlang vond deze reünie plaats in Partycentrum De Molen in Harskamp met de bekende stampotbuffetten. Ook lekker hoor, toch spreken de beroemde Indische buffetten van Bronbeek mij meer aan. | Door: Willem Geense

Deze reünie dus in Bronbeek, iets nauwkeuriger in het Reünie- en Congrescentrum 'Kumpulan'. Toen ik deze naam opschreef, kon ik de neiging niet onderdrukken om de betekenis van dat

woord op te zoeken. Zie daar: het woord 'Kumpulan' duidt van oorsprong op de bijeenkomst van de desahoofden met de inlandse districtshoofden en de regent. Inmiddels betekent het een

gezellig samenzijn waar bij onder het genot van een rijststafel en andere Indische lekkernijen wordt bijgepraat over allerlei zaken. Onze Algemene SMC-reünie past hier dus naadloos in.

Ontvangst, naamplaatje en muntjes

De Reünievereniging Marechaussee Contact onder aanvoering van Gerrit Reloe had het weer voortreffelijk georganiseerd en van de ontvangstbalie vernam ik dat er dit jaar ongeveer 200 mannen en vrouwen op de lijst stonden, waarvan 49 oud-dienstplichtigen. Gelukkig is er weer sprake van een langzame groei! Ook dit jaar trok dus uit het hele land een grote schare trouwe oud-marechaussees met zowel een beroeps als een dienstplichtig verleden naar deze bijeenkomst.

Het familiegevoel

Als je (bijna) elk jaar op deze reünie komt, dan word je langzamerhand onderdeel van die familie. Er zijn oud-collega's die ik alleen maar hier tegen-

kom. We schuiven bij elkaar aan tafel en pakken de draad van onze gesprekken van vorig jaar weer op alsof er géén jaar is verlopen.

Opening door SMC-voorzitter

In zijn welkomstwoord deelde voorzitter André Peperkoorn nogal laconiek mee dat hij onderweg naar Arnhem door Bronbeek was opgebeld met de mededeling dat er zojuist een gaslek in de Kumpulan was geconstateerd en of de SMC-organisatie nog een mogelijkheid zag om iedereen af te bellen! Neen dus, maar het was inmiddels ook niet meer nodig: het lek was opgespoord en gedicht.

Daarna kon de voorzitter zich wijden aan zijn voorbereide verhaal en dat begon met het houden van één minuut stilte voor alle leden die ons het afgelopen jaar zijn ontvallen. André verontschuldigde vervolgens commandant Koninklijke Marechaussee, luitenant-generaal dr. Hans Leijters, die dit jaar

geen kans zag om de reünie bij te wonen.

Het jaar 2022 is voor SMC een 'kroonjaar' want SMC bestaat namelijk 45 jaar en daar geeft deze reünie een feestelijk tintje aan. André blikte terug op de start van de stichting destijds in de bekende Nieuwe of Littéraire Sociëteit 'De Witte' op het Plein in hartje Den Haag, jarenlang een vaste ontmoetingsplek van officieren van alle krijgsmachtdelen. Daar kwamen ook enkele marechaussee-collega's regelmatig bij elkaar en zo rijpte het idee om een stichting op te richten met het doel de onderlinge contacten te versterken en het levendig houden van de belangstelling voor het Wapen. De start voor de oprichting werd gegeven door collega's zoals luitenant-kolonel b.d. Johan de Wit. Andere namen waren onder meer oud-dienstplichtig wachtmeester les Keyzer, opperwachtmeester Jan Jansen, de kapiteins b.d. De Kok en Moerkerken, reserve eerste luitenant Harry

Poels en anderen. Het doel van de oprichters was om "een muur van vrienden te vormen rondom de Koninklijke Marechaussee." Op pagina 27 of 31 van elk Marechaussee Contact kunt u de doelstelling van SMC in detail lezen. Op 24 oktober 1977 passeerde de stichtingsakte bij de notaris in Buren en dat is dus de oprichtingsdatum van SMC geworden. Een afkorting die ook wel wordt uitgelegd als 'Steeds Meer Contact'. Bij het 40-jarig SMC-jubileum is in de extra dikke Marechaussee Contact 2017-5 uitgebreid aandacht besteed aan de geschiedenis van SMC met alle namen en bijbehorende foto's.

Van de oorspronkelijke mannen van het eerste uur was op deze reünie Jan Jansen aanwezig en hij werd door onze voorzitter bedacht met een mooie bos bloemen. Toen André de bloemen liet uitdelen door Gerrit Reloe, werd gelijk ook de oudste reünist met een bos bloemen vereerd: Bol Kerrebijn. Bol is 95 jaar jong en van beroepslichting ►

Voorzitter André Peperkoorn heet iedereen welkom

Een van de oprichters van SMC, Jan Jansen (li) ontvangt een boekje

- 47-2; hij heeft gediend in Nederlands-Indië bij MP III.

KMar- ontwikkelingen

Een vast onderwerp in deze jaartoespraak is een overzicht van de recente ontwikkelingen bij de KMar-organisatie. Zelfs als je iedere week de moderne KMar-media volgt, is het nog een opgave om alle ontwikkelingen in de gaten te blijven houden. Wat ik zo snel kon opschrijven is de uitbreiding van de capaciteit 'forensische opsporing' waarmee de KMar een groter voortzettingsvermogen op dit vakgebied creëert, onder andere ten behoeve van het opsporen van oorlogsmisdaden in de Oekraïne. In de Defensienota is financiële ruimte voorzien voor de oprichting van twee parate Marechaussee-eskadrons ten behoeve van de klassieke MP-taken maar tevens binnen het Koninkrijk algemeen inzetbaar. Het Kabinet heeft kortgeleden ook een extra 50 miljoen euro gereserveerd voor de KMar, voor uitbreiding van haar (persoons)beveiligingscapaciteit. Hiermee wordt in samenwerking met andere defensieonderdelen een nieuwe eenheid opgebouwd die de druk op het zogenaamde 'stelsel bewaken & beveiligen' moet verminderen. Ook meldde André dat de realisatie van het veelbelovende 'Marechaussee-Meeting Point' in Buren even 'on hold' is gezet, in afwachting van nieuwe ontwikkelingen.

Binnenkomst Chris Zieldorff

Op dit moment van het programma werd de buitendeur geopend en werd een stoere legergroene ambulance zichtbaar. Enkele landmachtcollega's droegen een militaire brancard naar binnen met daarop onze zwaar gehandicapte marechaussee-collega Chris Zieldorff. Voormalig motorrijder uit Utrecht die een zwaar motorongeluk heeft gehad met alle zichtbare gevolgen van dien. Ondanks alles wil hij koste wat het kost aanwezig zijn bij deze reünie en dat werd duidelijk door de aanwezigen gewaardeerd.

Stichting Dienstplichtig Marechaussee

Een opvallende groep in dit gezelschap van veteranen en oud-gedienden, was een groepje jongere mannen die strak gekleed in het khaki DT-tenu van wel-

eer de nodige aandacht wist te trekken. Dit groepje behoort tot de Stichting Dienstplichtig Marechaus-

see (SDM), waarvan de leden in het verleden daadwerkelijk dienstplichtig marechaussee zijn geweest. SDM laat de voormalige dienstplichtige 'groene' marechaussee weer tot leven komen en laat zien en (weer) ervaren hoe het ooit was binnen de krijgsmacht tijdens de Koude Oorlog.

SDM telt momenteel twintig oud-dienstplichtig marechaussees en is in het bezit van diverse authentieke KMar-voertuigen waarmee zij regelmatig acte de présence geeft op reünies en andere bijeenkomsten. Oud-marechaussee der tweede klasse Eric Weijers van SDM mocht vervolgens de microfoon van de voorzitter overnemen om zijn SDM op overtuigende wijze voor het voetlicht te brengen. Na zijn voordracht overhandigde Eric Weijers een eigentijdse 'coin' van SDM aan André Peperkoorn. Ja, we zullen nog wel meer van deze stichting gaan horen! Overigens heeft SDM ook een flitsende Facebook-pagina.

Muzikale intermezzo's

Er was ooit een tijd dat het eerste Trompetterkorps van de KMar slechts vier verschillende stukken marsmuziek in het repertoire had maar het huidige 'Orkest Koninklijke Marechaussee' heeft duide-

lijk veel meer in haar mars. Een ensemble van het orkest liet ons er tijdens twee intermezzo's heerlijk van genieten.

Gestalte geven aan de reüniegedachte

Tussen de presentaties en de muziek door was er volop tijd om 'gestalte te geven aan de reüniegedachte' zoals dat vaak genoemd wordt. Oude banden werden weer aangehaald, verhalen uitgewisseld en er werd gespeurd naar een gezamenlijk verleden. Meegebrachte fotoboeken werden tevoorschijn gehaald. Om 12.30 uur werd het uitstekende Indisch buffet geopend met lange rijen en volle borden als gevolg.

2023 weer in de Kumpulan?

Ik weet niet of hierover al is beslist, maar uit de vele enthousiaste reacties tijdens deze reünie, maak ik op dat een herhaling in de Kumpulan op grote steun kan rekenen. Tot ziens dan in 2023!

SMC neemt deel aan Sunset March 2022

I Door: Loek Ruppert en Bert van Horen

Een delegatie van SMC heeft al tweemaal eerder deelgenomen aan de Sunset March en zo ook dit jaar. Deze Sunset March is geen jaarlijkse gebeurtenis, maar een dagelijkse korte mars over de brug De Oversteek in Nijmegen die iedere avond, in de schemering, door minimaal één veteraan, de 'Veteran of the Day' wordt gewandeld. Een eerbetoon aan de 48 Amerikaanse militairen van 504th Parachute Infantry Division en 307th Airborne Engineer Battalion die in september 1944 tijdens de oversteek over de Waal het leven lieten.

Na de opening van de nieuwe stadsbrug De Oversteek in Nijmegen in 2013 werd op 19 oktober 2014 de Sunset March in het leven geroepen. De March gaat over de twee kilometer lange brug die voorzien is van 48 paar lichtmasten. Bij zonsondergang gaat de straatverlichting aan met uitzondering van die 48 paar lampen. Dan wordt in langzaam marstempo van de zuidkant van de Waal naar de noordkant gelopen en telkens gaat een lampenpaar branden totdat de overkant van de brug is bereikt. Ter ere van deze 48 omgekomen militairen staat aan deze zijde van de brug een monument waarop hun namen zijn vermeld. Daar wordt een minuut stilte in acht genomen.

Veteran of the Day

Voor vrijdag 28 oktober was de March door SMC gereserveerd met Bert van Horen als Veteran of the Day. Een aantal SMC'ers sloot zich bij hem aan met als SMC-banierdrager Loek Ruppert. Ook Wapenadjutant Kees de Witte, een trouwe wandelaar van deze March, liep mee. Bij de start bleken ook leden van de Vereniging Veteranen Korps Nationale Reserve aanwezig te zijn. Zij hadden deze dag graag willen reserveren vanwege hun achtste verenigingsverjaardag, maar waren te laat. Gezamenlijk werd nu de March gelopen, in twee rijen naast elkaar. Ook liepen enkele belangstellende burgers mee. Namens SMC werd bij het monument een bloemstuk gelegd.

Veteranenambassadeur KMar

Toch was SMC twee dagen eerder ook bij deze March vertegenwoordigd. PCKMar, generaal-majoor Marty Messerschmidt, had te kennen gegeven deze mars vanuit zijn hoedanigheid als

veteranenambassadeur bij de KMar graag op de verjaardag van het Wapen, op 26 oktober, te willen wandelen. Echter, die dag was de Veteran of the Day al vergeven aan de 'Identiteitsgroep Marinier Commando'. We konden ons wel bij hen aansluiten. Zo gedaan en op die woensdag ging een KMar-delegatie van start met voorop SMC-banierdrager Jaap Gatsma. Naast PCKMar liepen mee de Stafadviseur Veteranen en postactieven KMar, mevrouw Yvette Suurd-van der Burgt, Wapenadjutant Kees de Witte, LTC-adjutant Eddy Bouff en Irak en Soedan-veteraan adjudant Gusto Hetharie. Voor Gusto was dit zijn laatste activiteit als actief dienende, voorafgaand aan zijn leeftijdsontslag. Als belangstellenden liepen ook oud-opperwachtmeester Marius van Gasteren en zijn partner mee. Bij het monument werd samen met de marinier commando's een korte herdenkingsceremonie gehouden: een krans werd gelegd en een hoornblazer van Tamboers en Pijpers van het Korps Mariniers speelde The Last Post. Voor de volgende Wapendag zal deze Sunset March tijdig worden gereserveerd.

Vriendendag in teken van nieuwe brochure

Op vrijdag 11 november vond in Apeldoorn de traditionele bijeenkomst plaats van de 'Stichting Vrienden van het Museum der Koninklijke Marechaussee', de zogenaamde Vriendendag. Tweemaal per jaar presenteert de stichting tijdens een ontmoetingsbijeenkomst een brochure waarin steeds een wat minder bekend deel van de geschiedenis van het Wapen wordt uitgediept. Op deze stralende herfstdag op de Koning Willem III-kazerne werd de nieuwste brochure nr. 59 gepresenteerd: 'Grensbewaking en de Koninklijke Marechaussee - Een reis door de tijd, grenzen overschrijdend'. | Door: Willem Geense

De vriendendagen worden gekenmerkt door enkele vaste ingrediënten zoals de voordrachten door de voorzitters van de stichtingen Museum Koninklijke Marechaussee, Van Houten en Vrienden van het Museum der Koninklijke Marechaussee en door de vestigingsdirecteur van het Marechausseemuseum. Daarnaast natuurlijk de presentatie van de nieuwste brochure door eindredacteur Donald Weekenstroo. Verder was het weer als vanouds een gezellig samenzijn met een hoog reüniegehalte want het is tenslotte niet voor niets een Vriendendag.

Ontwikkelingen

De ruim zestig vrienden en vriendinnen komen ook bijeen om te worden bijgepraat over alle ontwikkelingen in en rond ons Marechausseemuseum. Aan de koffie- en borreltafels in den lande gaan steeds vaker geruchten over wat er met het museum in Buren nu wel of niet gaat gebeuren.

Arnoud van den Bout, voorzitter van de Stichting Vrienden, opende het programma met onder meer de blij stemmende mededeling dat er zomaar dertig nieuwe begunstigers zijn bijgekomen, maar helaas is dit maar een eenmalige uitbreiding voor één jaar.

Hans Hovens, voorzitter van de Stichting Museum KMar, gaf een kort historisch overzicht vanaf de start in 1937 van het historisch Marechausseemuseum en hoe anno 2014 de Stichting Koninklijke Defensiemusea (SKD) het roer heeft overgenomen. Op dit moment ligt een deel van de marechausseecollectie in opslag in de oude dependance maar ook in de oude melkfabriek in Buren. Hoe de toekomst er uit gaat zien? Men wacht met smart op de plannen van de pas aangetreden algemeen directeur van SKD, de heer John Sijmondsbergen, die de scepter zwaait over de vier defensiemusea: Nationaal Militair Museum, Marinemuseum, Mariniersmuseum en Marechausseemuseum.

Museum 'elders'?

René Parijs, de vestigingsdirecteur van ons museum, liet er geen misverstand over bestaan: het museum in Buren telt vele beperkingen. Het is te krap voor grotere groepen bezoekers, zeker als daar rolstoelgebruikers bij zijn en er kan in het historische monument niet of nauwelijks worden verbouwd. Daarnaast is de gemeente Buren (en ook de bevolking) niet gelukkig met grotere stromen bezoekers in het stadje. Voeg

daarbij een pittige energienota van € 350.000 per jaar (oude prijs) en iedereen begrijpt dat er naar een locatie 'elders' wordt uitgekeken. Op 1 april 2023 zal een eindrapport de nodige duidelijkheid verschaffen.

Brochure nr. 59

De eindredacteur van de brochures Donald Weekenstroo begon traditiegetrouw zijn voordracht met de aankondiging van de volgende brochure die op stapel staat, nr. 60. Deze zal worden geschreven door Henk G. Westland, de auteur van de artikelreeks 'De onbekende helden van 1940-1945' in Marechaussee Contact. Zijn brochure richt zich op de marechaussee-eskadrons in bezettingstijd in de periode 1940-1942. Ook riep Donald potentiële brochureschrijvers op zich aan te melden.

Brochure nr. 59 'Grensbewaking en de Koninklijke Marechaussee - Een reis door de tijd, grenzen overschrijdend' is geschreven door majoor b.d. Harm Engels. Harm is een zeer productieve brochureschrijver die ook de brochures genummerd 32, 36 en 39 op zijn naam heeft staan.

De voorplaat van deze brochure is wederom belangeloos gemaakt door

Frans Ouwerkerk (nu echt voor het laatst?). De omslag illustreert in vier plaatjes de ontwikkeling van de grensbewaking vanaf 1814 tot heden.

Bij het woord 'grensbewaking' denkt iedereen onwillekeurig aan het stereotiepe beeld van een man, een wacht-huisje en een slagboom maar Harm Engels toont aan dat er in de beginperiode niet structureel op de grens werd gecontroleerd. Doorlaatposten ontstonden pas vanaf de Eerste Wereldoorlog op de nationale grens. Het eerste plaatje op de voorplaat toont een marechaussee uit de periode 1814-1844 die een illegale vreemdeling aan een touw gebonden, aan zijn paard meevoert; een vreemdeling die hij ergens in het binnenland heeft onderschept. Op het tweede plaatje controleert een marechaussee na de Tweede Wereldoorlog aan de grens de documenten van een buitenlander en de andere twee plaatjes tonen de doorontwikkeling in de grensbewaking met verdergaand specialisme en het grote Schengengebied.

Stap voor stap voert deze brochure langs de rode draad van de grensbewaking vanaf de eerste Nederlandse vreemdelingenwet naar de periode tot de Tweede Wereldoorlog. Daarna volgt de geschiedenis die de meeste lezers nog wel uit eigen ervaring kennen, zoals het opengaan van de oostgrens, de verdergaande internationale samenwerking, de buitengrenzen van de Europese Unie, Schengen, Frontex en andere internationale organisaties. Hoewel het opheffen van de binnengrenzen in eerste instantie zou gaan leiden tot een inkrimping van de grensbewakingstaak, blijkt inmiddels het tegendeel waar te zijn. Door de intensivering van de internationale handel, reizigersstromen en terrorisme wordt de

grensbewaking een steeds belangrijker taak. De daarmee gepaard gaande complexiteit vraagt om steeds meer specialisatie en daarbij speelt de Koninklijke Marechaussee een belangrijke voortrekkersrol.

Na deze presentatie toonde de eindredacteur het fraaie schilderijtje van Frans Ouwerkerk dat is gebruikt voor de omslag. Ook werd onze vaste schilder natuurlijk bedankt voor zijn werkzaamheden en daarna kon Donald Weekenstroo het eerste exemplaar van de nieuwe brochure aan de auteur overhandigen. Zo werd het tijd voor het aperitief en de lunch waarbij genoeglijk kon worden nagepraat.

Bezoek lesgebouw 46 en traditiekamer

Recht tegenover het grote KEK-gebouw waar de Vriendendag zich had afgespeeld, ligt het splinternieuwe en uiterst moderne grote lesgebouw, dat op de plek staat van het oude en zo bekende lesgebouw nr. 46. Uit eerbied voor dat oude gebouw heeft het nieuwe gebouw in grote cijfers datzelfde getal op de muur bij de ingang staan. Kapitein Michiel Tattersall, de specialist in alles wat met historie en traditie op de kazernes te maken heeft, verzorgde voor geïnteresseerden nog een rondleiding door dit bijzondere lesgebouw dat ook nog eens geheel energieneutraal is.

Van geheel andere orde was het bezoek aan de 'Traditiekamer OTCKMar', gelegen naast het lesgebouw. Een soort militaire privéverzameling van Michiel Tattersall waarover u alles kunt lezen in Marechaussee Contact 2022-5. De titel van dat artikel is 'A walk down memory lane' en die vlag dekt de lading volledig. Toen ik wat later binnenkwam stond het minimuseum helemaal vol

Auteur Harm Engels (links) met eindredacteur Donald Weekenstroo

met deelnemers aan de Vriendendag. Iedereen snoof de bijzondere geuren op van de soldatenkamer van vroeger: een mengeling van blanco, schoen- en koperpoets, wapenolie, muffe voorschriften en hele nieuwe PSU-artikelen. Mmm, heerlijk!

Na deze afronding was ook deze dag weer ten einde en kunnen we terugkijken op een geslaagde en inspirerende dag van de Stichting Vrienden van het Museum der Koninklijke Marechaussee!

O ja, word Vriend en maak uw vrienden ook Vriend!

Vriend zijn van het Marechausseemuseum heeft zo z'n voordelen. Zo heeft u als vriend gratis toegang tot het museum. Daarnaast ontvangt u ieder halfjaar een brochure en tweemaal per jaar de digitale nieuwsbrief 'De Kolbak'. En natuurlijk ook een uitnodiging voor de Vriendendag.

Hoe u vriend wordt? Ga naar www.vrienden.stichtingmuseumkmar.nl of scan de QR-code, vul het online formulier 'word vriend' in en verstuur het. Voor een donatie van minimaal € 12,50 per jaar bent u vriend!

2022, Jan Snoek met een splinter van een Russische SS-20 raket

Jan Snoek over Oedmoertië “Heb mijn Nederlandse ziel eraan verpand”

Het jaar 1994 markeert het begin van een bijzondere vriendschap van Jan Snoek met drie Russische inwoners uit Oedmoertië, een autonome republiek in de Russische Federatie ruim 1200 kilometer ten oosten van Moskou. Zij waren universitair medewerkers die Duitse les gaven aan de universiteit van Izhevsk, de hoofdstad van de republiek. Echter, op 24 februari jl. rond 04.00 uur komen de eerste berichten naar buiten dat Rusland buurland Oekraïne is binnengevallen. Aan 25 jaar zorgvuldig opgebouwde vriendschap komt abrupt een einde. Tot aan de dag van vandaag is Jan in het ongewisse over het hoe en waarom. **Angst aan Russische zijde?** | Door: Martin Aalbers

Geboren als boerenzoon in Venhuizen bezocht Jan de lagere landbouwschool in Hoorn en de Rijks Landbouw Winterschool in Alkmaar. “Ik ben voor militaire dienst in Amsterdam gekeurd. Thuis was door de marechaussee al geïnformeerd welk dagblad werd gelezen. De Telegraaf was blijkbaar een aanvaardbare krant voor het vervullen van mijn dienstplicht bij de Koninklijke Marechaussee. In augustus 1956 ben ik in Apeldoorn met lichte 56-4 opgekomen en herinner mij compagniescommandant kapitein Koreman en de

wachtmeesters Glastra, Van Dijk en Helmendach. In de herfst van 1956 was er veel onrust vanwege de Hongaarse opstand. Gelukkig liep het voor ons met een sisser af. Een bijzonder gebeurtenis was in de herfst van 1956 de commando-overdracht op het square van brigadegeneraal W. Kist aan brigadegeneraal L. de Zeeuw.”

Jan: “Na de acht maanden opleiding werd ik ingedeeld

bij 4 DMC op de Willem George Frederik-kazerne in Harderwijk waar kapitein Koop mijn compagniescommandant

1957, Sennelager, prins Bernhard op inspectie, mar De Bruin (li) en mar Jan Snoek

was. Gedurende mijn parate tijd had ik als motorrijder een tamelijk vrije en afwisselende rol, zoals het controleren van voertuigen, het begeleiden van zwaar transport en colonnes. Wij begeleidde op onze 350 cc Matchless motoren ondermeer de colonnes naar en van Duitsland en regelden het verkeer in de dorpen en steden. De oefeningen in Hohne en Sennelager samen met het Engelse leger vond ik interessant. Vooral de patrouilles in de avond en nacht in Celle met de Engelse MP brachten afwisseling."

"Tijdens een rit in de omgeving van Hohne belandde ik per toeval op het voormalige concentratiekamp Bergen-Belsen. Nog eenvoudig ingericht, maar de talrijke massagraven, elk met opschrift van het aantal slachtoffers, hebben op mij toen een onuitwisbare indruk gemaakt. Dit bezoek heeft mijn leven beïnvloed en in zekere zin ook bepaald. Als ik ergens dankbaar voor mag zijn, is het dát bezoek in 1957 als dienstplichtig marechaussee aan het vernietigingskamp Bergen-Belsen, toen nog maar twaalf jaar na de oorlog. Iedereen zou daar eens moeten kijken, en beseffen."

"Begin 1958 brak ik op de kazerne mijn been", vertelt Jan. "De jeep waarin ik als passagier mee naar de werkplaats reed, sloeg door een foutieve manoeuvre in de bocht om en ik belandde met mijn been onder de opstaande voorruit. Via het Militair Hospitaal 'Oog in Al' in Utrecht verbleef ik de rest van mijn diensttijd in het Militair Revalidatie Centrum Aardenburg in Doorn. Een maand na mijn reguliere diensttijd werd ik ontslagen."

Burgermaatschappij

"Ik trad toe tot de maatschap van mijn vader en broer. In 1970 behaalde ik uit liefhebberij mijn horecadiploma en dreef naast het boerenbedrijf als bedrijfsleider twee jaar een bar in Wieringerwerf. In 1972 haalde ik ook mijn restaurantdiploma en werd naast het melken van koeien nog eens twee jaar bedrijfsleider van een hotel-restaurant in Hoorn. Hoewel ik wel interesse had om daarin mijn toekomst te vinden, haakte ik toch af. De combinatie boer

en horeca verdroeg zich slecht vanwege het tekort aan nachtrust." Ook roerde Jan zich in de lokale politiek: "In 1982 werd ik wethouder voor de plaatselijke partij Gemeentebelangen. Na drie periodes besloot ik in 1994 mij niet meer opnieuw te kandideren. Tevens besloot ik in dat jaar mijn deel in de maatschap met mijn broer over te dragen aan een neef."

Ondertussen bleef het bezoek in 1957 aan Bergen-Belsen in zijn gedachten en liet hem niet met rust. Het gevoel dat hij daar had beleefd, speelde nog altijd een rol. Jan ging zich richten op het ontwikkelen en het leggen van banden met een Duitse gemeente. Dat lukte en in 1974 werd hij voorzitter van de jumelagecommissie met Bardowick, een plaats van 7.000 inwoners, iets ten noorden van Lüneburg. Aanvankelijk merkte hij schuchterheid op in de verhoudingen met de Duitsers, schuchterheid die in de loop van de jaren omsloeg naar begrip. In 1992 werd Jan door het bestuur van de *Landkreis Lüneburg* in *Schloss Bleckede* aan de Elbe onderscheiden met de *Goldene Ehrennadel* wegens zijn inspanningen voor de Duits-Nederlandse betrekkingen. Na 'die Wende' werd in 1995 tevens met de Poolse gemeente Skoki (circa 50 km noord van Poznan) een officiële jumelage-overeenkomst getekend.

Vriendschap met Oedmoerten

In de stad Lüneburg was een zogenaamde *Ost-Akademie*. Hier werden in de Koude Oorlog zoveel mogelijk contacten op het vlak van geschiedenis, politiek, samenleving en cultuur onderhouden met instanties achter het IJzeren Gordijn. Drie Oedmoertse universitaire medewerkers, twee dames en een heer, kwamen naar deze bijeenkomsten in Lüneburg. Zij doceerden in de communistische tijd Duits. Echter, door Finse en Estse deelnemers werden deze drie gasten onheus bejegend: "Wij spreken niet met onze vijanden." Jan daarentegen sloot vriendschap met de

1957, verkeerscontrole, mar Jan Snoek (li) en mar De Bruin

drie geschokte Oedmoertse deelnemers.

Ontwikkelingssamenwerking

In 1996 kreeg Jan een uitnodiging om naar Oedmoertië te reizen. "Ik werd verwacht op het ministerie van Internationale Betrekkingen. Er was nagegaan wie ik was en wat ik deed. Minister Vikulow verzocht mij contacten te leggen met de Nederlandse land- en tuinbouw. Dit heeft geleid tot een periode van tien jaar waarin ik werkzaam ben geweest als coördinator Programma Uitvoering Managers (PUM), waar expertise wordt gedeeld met bedrijven in Oedmoertië. En omgekeerd bezochten Oedmoertse delegaties ons land om kennis en ervaring op te doen."

"In 2001 werd ik door de Republiek Oedmoertië gevolmachtigd als *Power of Attorney*. Het betrof een functie zonder beloning maar alle reiskosten werden door het ministerie in Den Haag vergoed. In Oedmoertië waren de kosten van verblijf en begeleiding voor rekening van de republiek. Tot 2007 zijn veel projecten met wisselend resultaat van de grond gekomen. Succesvol, maar ook mislukt. Het was er toch nog een beetje het wilde oosten in die tijd.

Jan gaat verder: "Al snel besloot ik de termen democratie en coöperatie daar niet meer te gebruiken. Democratie is ►

- ▶ voor de plattelandsbewoner in Rusland abracadabra. Liever volgen zij de orders op van in hun ogen sterke mannen. Een coöperatie is niet zoals bij ons vrijwillig maar dwang. Stalin collectiviseerde de kleine *koelakken* (boeren met eigen grond) tot kolossale *sovchozen* (staats-bedrijven) en *kolchozen* (delen in de winst). Beide zijn een vorm van een coöperatie, maar dan onder dwang. De resultaten van deze logge bedrijven waren en zijn veelal belabberd. Ondeskundige leiding en veel dronkenschap waren een garantie voor mislukking. Uit mijn ervaring in al die jaren heb ik ook de conclusie getrokken dat er in Rusland nooit een democratie zal ontstaan die vergelijkbaar is met die bij ons. Het wordt door de overheid ook angstvallig tegengehouden."

"Op scholen leren de kinderen al, dat er altijd een dreiging is uit het westen. Politieke bewegingen die de macht niet welgevallig zijn, lopen risico. Ik heb mij afgevraagd wat er nu eigenlijk wordt verstaan onder de 'Russische ziel'. Ik meen dat het karakter van veel Russen een mengeling is van vertedering, droefheid, vervoering en wreedheid, gevormd door een verleden van geweld en onderdrukking. Iwan de Verschrikkelijke sloeg zijn eigen zoon dood, Peter de Grote was een wrede heerser toen St. Petersburg werd gesticht. Stalin onthoofdde Ruslands intelligentsia in de jaren '30 van de vorige eeuw. Poetin heeft na zijn aantreden in 2000 het ontwaakte verlangen naar meer vrijheid meedogenloos de kop ingedrukt."

"Ik bezocht in die tien jaar, in de toen tamelijk open maatschappij, wapenfabrieken in Votkinsk (raketten ondermeer van het type SS-20) en Izhevsk (Kalasjnikov/AK47) die tot voor kort er voor nog streng geheim waren en waar Amerikaanse wapeninspecteurs de overeenkomst van Helsinki ten aanzien van vermindering van het nucleair arsenaal controleerden. Zag er tijdens een lunch in het regeringsgebouw de uitvinder van 's werelds meest gevreesde wapen: Mikhael Kalasjnikov, een icoon in Izhevsk en Rusland."

Doodse stilte na 24 februari 2022

"In 2007 eindigde mijn werk als coö-

2017, Buranova, Jan en enkele vrienden op bezoek bij 'Buranovskiye Babushki', deelnemers Eurovisie Songfestival 2010

dinator PUM, maar bleven mijn opgebouwde contacten met de regering in Izhevsk en particulieren bestaan. In 2017 en in 2019 organiseerde ik met vrienden en kennissen reizen naar Moskou, St. Petersburg en Oedmoertië. Naar dat prachtige en indrukwekkende land en hun gastvrije bewoners."

Maar nadat Rusland in februari Oekraïne binnenviel werd het stil, geen enkel contact meer. Jan: "Talloze keren mocht ik naar Oedmoertië reizen. Wat is er gebeurd dat daar nu zo abrupt een einde aan is gekomen? Al mijn vrienden en kennissen daar, waarmee ik wekelijks contact had, zwijgen nu. Vertaalster Nelly Mamaewa van de Oedmoertse regering waarmee ik twintig jaar heb mogen werken, lijkt ineens van de aardbodem verdwenen. Naar ik aanneem onder druk van de voormalig minister van Internationale Betrekkingen, ooit geboren in Oekraïne en waarmee ik tal van projecten heb opgezet. Ook van zijn kant: doodse stilte. Ik kan mij niet voorstellen dat zij niet weten wat er nu werkelijk in Oekraïne gebeurt. In de jaren negentig zag ik in Oedmoertië de talloze gedenktekens van de oorlog 1980-1990 in Afghanistan. Lange rijen

met namen van gesneuvelde jonge mensen. Ik ontmoette er invalide oorlogsslachtoffers. Nam op verzoek van de Oedmoertse voetbalbond uit ons land voor een aantal van hen krukken mee om met één been nog sport te kunnen beoefenen.

Een land waarvan ik ben gaan houden én van de mensen die daar wonen in hun eenvoudige *izba's* in de kleine dorpen, met hun eigen groentetuintjes en *datscha's*. Waar in de geschiedenis reizigers gastvrij werden ontvangen en gelaafd voordat naar de reden van hun komst werd gevraagd. Het is het Rusland wat bijna niemand kent.

Maar ondanks alles blijf ik houden van het land en mijn vrienden daar. Ik heb mijn Nederlandse ziel eraan verpand."

Ten slot

Jan sluit af met een woord van dank: "Ik wil nog eens benadrukken dat mijn dienstitijd bij de Koninklijke Marechaussee en dan in het bijzonder de oefening in Hohne en het bij toeval bezoeken van Bergen-Belsen een deel van mijn leven heeft beïnvloed. Ik ben mijn dienstitijd bij de marechaussee daarvoor nog altijd erkentelijk."

15 jaar European Gendarmerie Force

| Door: Jos Bremer

Op het Permanent Headquarter (PHQ) van Eurogendforce te Vicenza Italië is op dinsdag 18 oktober 2022 het vijftienjarig bestaan gevierd van het verdrag van Velsen en daarmee de oprichting van Eurogendfor.

Vijftien jaar geleden werd op 18 oktober 2007 in Velsen (NL) door Frankrijk, Italië, Nederland, Spanje en Portugal het verdrag voor de oprichting van de European Gendarmerie Force getekend. Daarna voegden in 2008 Roemenie en in 2009 Polen zich bij Eurogendfor. In 2009 hebben ook Litouwen en Turkije zich aangesloten met de status van respectievelijk 'Partner' en 'Observer'.

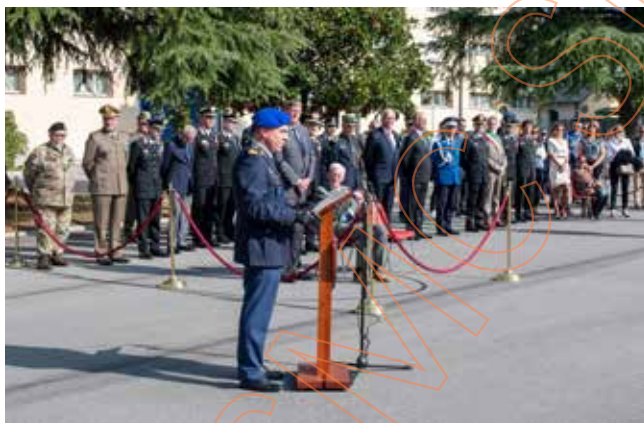
Eurogendfor is een multinationale samenwerking van gendarmeriekorpsen met een militaire status. Gezamenlijk hebben de deelnemende landen ongeveer 800 politiefunctionarissen klaarstaan voor inzet, dertig dagen na activatie.

Zij opereert voor de EU en treedt vooral op na conflicten. De EU zet Eurogendfor ook in voor andere internationale organisaties zoals de VN en de NAVO. De functie van commandant Eurogendfor wordt door de deelnemende landen op rotatiebasis voor een periode van twee jaar vervuld. Het hoogste bestuursorgaan van Eurogendfor is het Comité InterMinistériel de haut Niveau (CIMIN), waarin alle betrokken departementen van de deelnemende landen zijn vertegenwoordigd. Ook het voorzitterschap van het CIMIN wordt op toerbeurt door een van de deelnemende landen gedurende één jaar uitgevoerd.

Tijdens de beperkte ceremonie op 18 oktober jl. heeft de CIMIN-voorzitter, de Roemeense brigadegeneraal Alin Ionel Mastan, aan de voormalig commandanten van Eurogendfor de 'Silver Medal' uitgereikt. Kolonel KMar b.d.

Kees Kuijs mocht voor zijn commandantschap van juni 2011 tot juni 2013 deze medaille in ontvangst nemen. Voor de muzikale begeleiding van de ceremonie was een vijftien persoon sterke delegatie van het Orkest KMar onder leiding van dirigent kapitein Peter Kleine Schaars naar Vicenza afgeleid. Zij hebben een geweldige prestatie geleverd door met een kleine bezetting een perfect stuk muziek ten gehore te brengen. Dit was beslist geen sinecure en dit zal in toekomst met deze kleine bezetting ook niet meer gebeuren. Ons Orkest KMar heeft deze dag internationaal zeer veel waardering geoogst.

In juni 2023 zal Nederland weer voor twee jaar de functie van commandant Eurogendfor gaan vervullen, nu in de persoon van kolonel KMar Hans Vroegh. Overigens worden binnen Eurogendfor vier functies vervuld door KMar-collega's: drie vaste functies binnen de staf en één functie op rotatiebasis. Voor meer informatie over Eurogendfor, zie www.eurogendfor.org.

kol KMar b.d. Kees Kuijs ontvangt de 'Silver Medal'

Orkest KMar in kleine bezetting

KMar-contingent bij Eurogendfor, (vlnr) kap Ine Mantel, maj Michael Frets, Ikol Jos Bremer, kap Marck Venema

Even voorstellen: de – nieuwe – Stafadviseur Veteranen en post-actieven KMar

— Door: Yvette Suurd-van der Burgt

Sinds september van dit jaar mag ik mezelf Stafadviseur Veteranen en post-actieven van de Koninklijke Marechaussee noemen. En daar ben ik best trots op. Hoe is het zover gekomen?

De afgelopen 22 jaar ben ik als bedrijfsmaatschappelijk werker binnen Defensie werkzaam geweest. Ik heb voor alle krijgsmachtdelen mogen werken, zowel bij operationele als ondersteunende eenheden, door heel Nederland en in Seedorf. In 2016 en 2017 heb ik twee jaar lang de ondersteuning van het Border Security Team (BST) in Griekenland gedaan.

Prachtige jaren waarin ik heel veel heb mogen leren van alles en iedereen die op mijn pad kwam.

Het waren niet altijd mooie en leuke dingen die voorbij kwamen. De uitdagingen brachten nieuwe vragen en uitdagingen met zich mee. Specifieke problemen voor militairen en hun thuisfront. Maar door mijn inzet voor het

BST werd ik me ook heel erg bewust van de grote groep militairen die voor allerlei zaken is ingezet en toch niet de status van veteraan heeft gekregen. Dit onderscheid, dat op allerlei vlakken doorwerkt, heeft mij gedreven om hierover aan de bel te trekken. Bij allerlei sleutelfiguren deelde ik mijn zorg.

Het besef bij de KMar dat we de juiste zorg en erkenning moeten geven aan onze veteranen én post-actieven heeft geleid tot deze nieuwe functie. En ik geloof 100% in het belang en de waarde hiervan. Ik ga mijn steentje bijdragen om enerzijds de KMar-veteranen en post-actieven meer onder de aandacht te brengen, anderzijds wil ik ook die zaken oppakken die verbeterd moeten worden. Hierbij hoop ik op uw steun door mij te informeren, te betrekken en eventuele vragen bij mij neer te leggen. Ik ben te bereiken per telefoon op 06-20610598 of per email op ppy.suurd.vd.burgt@mindef.nl.

Prive loopt Defensie ook als een rode draad door mijn leven. Ik ben dochter van twee beroepsmilitairen, dus van jongs af aan was Defensie mijn vertrouwde omgeving. Mijn man is veteraan en ook nog steeds werkzaam bij 'de baas'. Samen hebben wij een dochter van twaalf en wonen in het prachtige Drenthe. In de zeldzame momenten dat ik tijd over heb, ga ik graag een paar kilometer zwemmen of wat meer kilometers wandelen.

— Door: Bert van Horen

In 2010 initieerde het Veteranen Platform een netwerk voor hulp aan veteranen, de Nuldelijnsondersteuning (NOS).

"Soms heb je iemand nodig die helpt om weer wat overzicht te krijgen. Dat hoeft niet meteen een hulpverlener te zijn. Voor een goed gesprek of voor ondersteuning kun je ook terecht bij een vrijwilliger. Dit zijn de nuldelijnsondersteuners. Deze nuldelijnsondersteuners zijn verbonden aan een (jouw) veteranenvereniging of een Veteranen Ontmoetings Centrum. Het Nuldelijns Ondersteunings Systeem is landelijk dekkend en 24/7 bereikbaar, en is er voor veteranen, oorlogs- en dienstslachtoffers en hun relaties." (bron: NLVi)

Nadat de NOS in basis was opgezet, bleek al snel de behoefte aan een verbeterplan. Kolonel KMar b.d. en SMC'er Peter Klijn is vanaf 2012 vanuit het Veteranen Platform hiervoor ingezet. Onder zijn leiding werd het lande-

Veteranen Platform neemt afscheid van Peter Klijn

lijk dekkend netwerk regionaal ontwikkeld en uitgerold, het zogenaamde NOS 2.0. Een ander resultaat is een

sterk verbeterde samenwerking met de professionele zorg van Maatschappelijk Werk, nu vastgelegd in een protocol. Vanaf 2016 was Peter de Landelijk Coördinator Nuldelijnsondersteuning.

Met Peters pensionering eind dit jaar in het vooruitzicht, werd op vrijdag 11 november in een Algemene Vergadering van het Veteranen Platform, te midden van alle vertegenwoordigers van veteranenverenigingen, door voorzitter Hans van Griensven afscheid van hem genomen. Hij overhandigde Peter daarbij een fraaie bos bloemen, maar ook – als verrassing voor hem – een 'VP-Waardering'. "[...] Het welslagen van de opzet en invoering hiervan, is met name te danken aan de vastberadenheid, wilskracht en tomeloze inzet van dhr. Peter Klijn. [...] Namens alle veteranen van het VP zijn wij hem hiervoor zeer erkentelijk." Een mooie en zeer terechte waardering! Peter heeft zijn functie inmiddels overgedragen aan Willem de Lange.

Toevoeging van twee namen op monument 4 mei in Grootegast

In Grootegast zijn op het herdenkingsmonument twee namen van oorlogsslachtoffers toegevoegd. Door onderzoek van enkele lokale amateur-historici werden meer bijzonderheden over deze slachtoffers bekend, waarop de 'Stichting Vier Mei Grootegast' op basis van de geldende criteria hiertoe heeft besloten. Een van die twee namen is die van hoofdwachtmeester der Marechaussee Lourens de Groot.

De Streekkrant van 29 april 2022 meldt over hem: "Lourens de Groot was ten tijde van de oorlog opperwachtmeester bij de Marechaussee en woonde aan de Hoofdstraat in Grootegast. Hij kwam om het leven op 10 juli 1944, tijdens een overval op het gemeentehuis in Grootegast door leden van de Knokploeg van Noord-Drenthe. Over de precieze toedracht van zijn tragische dood zijn er verschillende lezingen. De overval op het gemeentehuis had als

doel om distributiemateriaal, dat in een kluis in het gemeentehuis van Grootegast lag opgeslagen, buit te maken. De Groot verving de politiemann, die op de dag van de overval in het gemeentehuis de wacht moest houden. De politiemann die feitelijk dienst zou doen sympathiseerde met de bezetter. Een aannemelijke theorie is, dat de vervanging door De Groot geregisseerd was om de kans op een geslaagde overval mogelijk te maken. Er zijn namelijk duidelijke aanwijzingen, dat er medewerking van binnenuit het gemeentehuis aan de overval zou worden verleend. Door onbekendheid hiermee of door een onverwachte wending van de gebeurtenissen loste één van de verzetsstrijders in de hectiek drie schoten, waarvan één De Groot onbedoeld dodelijk heeft getroffen. Door deze onvoorziene wending mislukte de overval. Dat De Groot in de oorlog aan 'de goede kant' stond is wel duidelijk uit het

feit, dat hij zijn zwager Jans Diemer (toen 20 jaar oud), die actief was binnen het verzet en door de Duitsers werd gezocht, in zijn woning aan de Hoofdstraat in Grootegast de mogelijkheid bood om onder te duiken. Diemer werd later in de oorlog opgepakt en in Westerbork omgebracht."

Bij de 4 mei herdenking van dit jaar in Grootegast lag het accent op dit postume eerbetoon. De Streekkrant: "De toevoeging van deze beide namen kan gezien worden als een blijvende en volkomen terechte erkenning voor hun tijdens de oorlog getoonde moed."

Defensie Ondersteuningscommando
Ministerie van Defensie

Samen met Veteranen wonen op een landgoed

Geïnteresseerd? Het Koninklijk Tehuis voor Oud- Militairen en Museum Bronbeek te Arnhem informeert u graag als u overweegt in het militair tehuis te gaan wonen.

U kunt het leven in Bronbeek van dichtbij ervaren en kennis maken met zijn bewoners.

U wordt geïnformeerd over alle voorzieningen en de bijdrage in de kosten.

Kijk voor de toelatingsvoorwaarden op www.bronbeek.nl of vraag een informatiemap aan.

Er zijn ook beperkte mogelijkheden voor een tijdelijk verblijf van Veteranen.

Als u een afspraak wilt maken of informatie wilt:

E-mail : loket.bronbeek@mindef.nl
Telefoon : 026 - 3763 555

Nieuwe SMC'ers

Dhr. P.G. Balkenende
Ber 72-5

Mevr. Ch. L. Bloemendaal-van Wijk
Ber 79-5
MFO

Dhr. T.M. Doevendans
Ber 96-8
EUFOR

Mevr. G.C. Eckhardt
Burgerambtenaar Kmar

Dhr. D. Franke
Ber 00-5

Dhr. E.W. Franken
Dpl 89-3; BBT 91-4

Dhr. H.A.R. Hendriks
Ber 80-1
SFOR; ISAF

Dhr. A. Huibers
Ber 72-6

Dhr. K.J. Hulsebos
Dpl 89-1

Dhr. A.J. Kwakman
Ber 96-6

Dhr. W.A.J.M. Leenders
Ber 85-6
UNIPTF

Dhr. W.A.M. Maatman
Ber 73-1
SFOR

Mevr. C. Mihakdis-Brouwers
Ber 96-3

Dhr. J.M. van Nierop
Ber 66-6

Dhr. P.R.J.T. Nijhof
Donateur

Dhr. R. Olthof
Ber 81-4
SFIR

Dhr. A.C. de Reus
Dpl 85-6

Dhr G. van der Spoel
Ber 80-1
UNAVEM; SFIR; EUPOL

Dhr. R.P. Smeets
Ber 02-5

Dhr. S. van Susante
Donateur

Dhr. J.F. Teune
Reservist

Welkom

Dhr. A. van Turnhout
BBT 98-5
SFOR; SFIR; ATF

Dhr. J. Verboom
Dpl 72-1

Dhr. A.J. Vos
Ber 78-3
TFU

Dhr. R. Voskamp
Ber 95-6
UNPROFOR; MINUSMA

Dhr. M.H. van Zanten
Donateur

Wij heten u van harte welkom. In totaal vormen nu 2302 SMC'ers, die dienen of gediend hebben bij de Koninklijke Marechaussee, het Korps Politietroepen of het Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee (of hun partners) en afkomstig zijn uit alle delen van onze bevolking, een substantiële kring van vrienden rondom de Koninklijke Marechaussee.

Het bestuur

Overleden

Dhr. T. Baan Hofman
Geboren 18 oktober 1941
Overleden 15 juni 2022
Dpl 61-2

Dhr. J.L. Dorsman
Geboren 26 juli 1934
Overleden 30 oktober 2022
Dpl 54-2

Dhr. H. Egberts
Geboren 12 juli 1920
Overleden 5 november 2022

Dhr. J.H. van der Graaf
Geboren 4 oktober 1942
Datum overlijden onbekend
Dpl 61-5

Dhr. C.M.H. de Greef
Geboren 15 mei 1934
Overleden 25 november 2022
Dpl 55-4

Dhr. W. Jansen
Geboren 20 april 1928
Overleden 1 augustus 2022
Ned. Indië; 1 MP I; 2 MP III

Dhr. A.A. Hooijmaijers
Geboren 20 juli 1935
Overleden 7 oktober 2022
Dpl 54-6

Dhr. Th.J. Kooij
Geboren 13 mei 1929
Overleden 22 oktober 2022
Ber 49-00

Dhr. P.L. Kroon
Geboren 18 oktober 1938
Overleden 16 november 2022
Ber 57-2

Dhr. C. Mechielsen
Geboren 25 oktober 1942
Overleden 4 november 2022
Dpl 63-5

Dhr G.J.M. Nijhof
Geboren 22 oktober 1949
Overleden 25 november 2021
Dpl 64-4; Ber 68-4

Dhr. L.F.H. Savelberg
Geboren 18 augustus 1940
Overleden 05 november 2022
Ber 60-1

Dhr. A.E. Struik
Geboren 12 augustus 1936
Overleden 29 oktober 2022
Dpl 56-3

Dhr. F.W. Uilhoorn
Geboren 14 februari 1927
Overleden 24 oktober 2022
Ned. Indië

Bestuur en redactie van
Stichting Marechaussee
Contact betuigen de
nabestaanden hun medeleven
en wensen hen sterkte toe.

Stichting Marechaussee Contact
Postbus 125, 7590 AC Denekamp
www.marechausseecontact.nl

Voorzitter

André Peperkoorn
voorzitter@marechausseecontact.nl

Vicevoorzitter

Ed Cousin
vice.voorzitter@marechausseecontact.nl

Secretaris

Pier Scholte
Postbus 125, 7590 AC Denekamp
0049-5941999099
alg.secretaris@marechausseecontact.nl
(eveneens adres voor het melden van overlijden van SMC'ers)

Penningmeester

Piet van Sprang
0252-674279
penningmeester@marechausseecontact.nl
Bankrekening: NL82 INGB 0003 9121 06 t.n.v.
SMC te Nieuw-Vennep (BIC: INGBNL2A)

Administratie en werving

Gerrit Sels
Vrouwenstrandstraat 22, 1443 WK Purmerend
0299-471242 / 06-22444926
beginstigersadministratie@marechausseecontact.nl
(inschrijven/opzeggen, wijzigen van (e-mail)adressen
e.d. en informatie over en verwerking van bijdragen;
voor bankrekening, zie penningmeester)

Reünievereniging Marechaussee Contact (RvMC)

Gerrit Reloe
Hastelweg 275, 5652 CV Eindhoven
06-30989598
reuniecommissie@marechausseecontact.nl
Bankrekening: NL22 INGB 0007 5300 25
t.n.v. RvMC te Eindhoven
(alleen voor eigen bijdragen bij evenementen)

Reservisten en veteranen

Bert van Horen
06-47776806
veteranen@marechausseecontact.nl

Coördinator nuldlijnsondersteuning

Dirk van Harten
Oude Lagezoom 3, 4328 ED Burgh Haamstede
0111-720326 / 06-38655572
dvhartens@zeelandnet.nl

Redactie tijdschrift Marechaussee Contact

Martin Aalbers
redactie@marechausseecontact.nl

Webredacteur

Joop Blanken
webredactie@marechausseecontact.nl

Redacteur e-mailnieuwsbrief

Joop Blanken
stmarcontact@gmail.com

Commandant Koninklijke Marechaussee

Postbus 90615, 2509 LP Den Haag

Stichting Marechaussee Contact

De Stichting Marechaussee Contact (SMC) is een ideële stichting zonder winstoogmerk, op 24 oktober 1977 opgericht te Buren (Gelderland). SMC is aangesloten bij het Veteranen Platform en onderhoudt nauwe banden met onder meer de Koninklijke Marechaussee, het Veteranen Instituut en het Museum der Koninklijke Marechaussee.

De Koninklijke Marechaussee is een militaire politieorganisatie waarin in het verleden het Korps Politietroepen en het Korps Militaire Politie in Nederlands-Indië zijn opgegaan. Zowel beroeps- als dienstplichtig personeel, dat gediend heeft bij de Koninklijke Marechaussee en/of bovengenoemde korpsen, wordt van harte uitgenodigd zich aan te melden bij SMC. Uiteraard is actief dienend personeel van de Koninklijke Marechaussee van harte welkom.

Doelen

SMC heeft tot doel het onderhouden of vernieuwen van vriendschappelijke banden tussen hen die in het heden of verleden als militair of burger werkzaam waren of zijn bij de Koninklijke Marechaussee, Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee en Korps Politietroepen. Tevens draagt SMC ertoe bij dat belangstelling voor en verbondenheid met de Koninklijke Marechaussee en de nauw daarbij betrokken instellingen levendig wordt gehouden. SMC wordt bij het realiseren van haar doelen ondersteund door ongeveer 2250 begunstigers.

Hoe?

SMC tracht haar doel onder meer te realiseren door het:

- organiseren van contactbijeenkomsten, excursies en reünies
- deelnemen aan herdenkingen
- tonen van onderling medeleven bij lief-en-leedgebeurtenissen
- aandacht schenken aan hoogtijdagen van de Koninklijke Marechaussee
- uitgeven van Marechaussee Contact, zesmaal per jaar
- informeren via de website www.marechausseecontact.nl
- verzenden van een wekelijkse e-mailnieuwsbrief
- ondersteunen van de veteranenzorg binnen de Koninklijke Marechaussee
- beantwoorden van specifieke vragen
- geven van voorlichting

SMC'er worden?

Woonst u in Nederland dan is de jaarlijkse bijdrage € 15,-. Heeft u een adres in het buitenland dan is de bijdrage € 20,- (in verband met hogere portokosten).

Bij aanmelding voor minimaal twee jaar ontvangt u zolang de voorraad strekt als welkomstgeschenk het boek 'Nederlandse gendarmes'.

Aanmelden kan op www.marechausseecontact.nl of scan de QR-code.

Reünievereniging Marechaussee Contact (RvMC)

In het kader van de Raamregeling Reüniefaciliteiten (ministerie van Defensie 2010) is in 2013, onder de paraplu van SMC, een reünievereniging opgericht. RvMC is opgericht tegen de achtergrond van kostenvergoeding op grond van de Defensie Regeling Reüniefaciliteiten. Elke SMC'er die veteraan, oorlogs- of dienstslachtoffer of postactief is, wordt automatisch en kosteloos lid van RvMC, tenzij hij of zij hiertegen bezwaar aantekent. Wel of niet lid zijn van RvMC heeft geen enkele consequentie voor de dienstverlening aan SMC'ers. Het vfonds ondersteunt de activiteiten van RvMC.

Nuldlijnsondersteuning

Het Veteranen Platform, de Samenwerkende Veteranenontmoetingscentra en het Veteranen Instituut namen het initiatief tot het bieden van gestructureerde nuldlijnsondersteuning aan veteranen, militaire dienstslachtoffers en hun directe relaties. SMC participeert in dit ondersteuningsinitiatief. Het vfonds financiert dit met gelden uit de Nationale Postcode Loterij.

HET MUSEUM DAT OVER GRENZEN GAAT

Het Marechausseemuseum in Buren is dé plek om verhalen over de Koninklijke Marechaussee te delen. Het museum is in de afgelopen jaren geheel vernieuwd en brengt nu verhalen over het heden en verleden. Nieuw:

DE KRIJGSMACHT BESCHERMT WAT ONS DIERBAAR IS

De Nederlandse krijgsmacht zorgt voor de veiligheid van iedereen in Nederland en beschermt ons tegen geweld binnen én buiten onze grenzen. Militairen verdedigen Nederland, de (economische) belangen en bevriende landen. Ze ondersteunen niet alleen bij dreiging maar ook bij rampen. De krijgsmacht beschermt alles wat ons dierbaar is. In de tentoonstelling maak je kennis met de krijgsmacht in de breedste zin van het woord. Van organisatiestructuur tot kosten, zowel letterlijk als figuurlijk, en van missies tot nationale inzet.

DE GOUDEN KAMER

Op de begane grond van het museum is een unieke zaal ingericht: de Gouden Kamer. Hier komt al het moois uit de collectie bijeen, van schilderijen tot onderscheidingen, van gedenkborden tot sabels, en van uniformen tot fraai bewerkt zilverwerk. De zaal is voor publiek te bezoeken, maar kan ook gehuurd worden voor vergaderingen, recepties of zelfs diners in een bijzondere ambiance, in het grootste monumentale pand van de stad Buren. De Gouden Kamer geeft ons de gelegenheid een groter deel van de collectie te laten zien dan normaal mogelijk is. Nieuwsgierig naar de verhuurmogelijkheden?

Neem dan contact op via:

reserveringen@marechausseemuseum.nl.

OOK TE ZIEN

- *Dossier Oss*, roerige tijden in aanloop naar de Tweede Wereldoorlog
- *Marechaussees van Oranje*, de dilemma's van

- marechaussees in de Tweede Wereldoorlog
- *Ik beloof trouw*, de mens in het uniform
- *Zij aan zij*, de groeiende rol van vrouwen bij de Koninklijke Marechaussee
- *Memento Mori*, gedenk hen die vielen tijdens de uitoefening van hun werk voor onze vrijheid, waaronder Wachtmeester der Eerste Klasse van de Koninklijke Marechaussee, Jeroen Severs uit Buren
- *Het M-lab*, ga zelf aan de slag en ontdek wat de Marechaussee allemaal doet

VOOR JONG EN OUD

Er zijn activiteiten voor alle leeftijden: vraag ernaar bij de kassa, en vergeet niet ook even buiten bij de auto's te gaan kijken. Wie durft de zwaailichten aan te zetten?

